proleter

yazarları işçi ve köylülerdir

2
AYDA BİR ÇIKAR
Fiatı: 125 Kuruş
15 ARALIK 1967

- **Arabamın Adı Proleter** — Proleter Şoföründen Haberler
- **Anayasa neye kapalı?** — Atatürk'mü Olacaksın?
- **Açık mı kapalı mı?**
- **Kıbrıs Çıkmazı** — Çıkmazın nedenleri — Davanın hal şekli
- **Kıbrıs mı dediniz?**
- **Köylüden politikacılara mektup** — Soruyokda ne geçiyor ele hı?
- **Kurtuluş çaresi**
- **Bari çocuklar mutlu olsun**

Arabamın Adı Proleter

Yalkın Özerden

Kadıköy Cumhuriyet Savcılığına

Şikâyet eden : Yalkın Özerden. Bostancı Eminali Paşa Cad. No. 52.

Sanık : Kadiköy trafik emniyet amirliğinde görevli polis memuru Ali Gürden.

Suç : 1 — Memurluk sıfatını kötüye kullanmak.

2 — Hakaret.

3 — Şahsi hürriyeti tahdit.

4 — Adam dövmek.

Suç tarihi : 7/11/1967.

Suç yeri : Kadıköy meydanındaki trafik noktasının karşısına rastlayan bahçeli kahvehane önü ve trafik emniyet âmirliğinin salonu.

Olay : 7/11/1967 günü saat 9 da çalışmak üzere işe çıktım. Saat 9,25 te Kadiköy iskelesinden Pendik'e gitmek üzere hareket ettim. İş bankası önünde iki yolcu durmam için işaret etti. (Orada hiçbir durma yasağı levhası olmadığı halde ve boy, boy hususi otolarda park ettigi halde) sırf trafik memurlarının minibüsleri orada durdurmadıklarını, mütemadiyen keyfi ceza yazdiklarini bildiğimden, sağda bulunan sokağa girdim ve gelen yolcuları aldım. Sokaktan çıkıp yoluma devam ettigimde Ali Gürden isimli yaka numarası bulunmayan polis memuru 50 metre ileride sağa çekip durmamı işaret etti. Sağa çekilip durdum. Memurda arabamın yanına gelerek, açık olan camdan;

Polis memuru — Ver ehliyetini! (Suratıma bakmadan hitab ediyor.)

Ben — Buyrun.

Polis memuru — Kırkbeş lira vereceksin.

Ben — Suçum ne? (Kim olursa olsun bana sen diye hitab edene bende sen, bana siz diye hitab edene bende siz derim.)

Polis memuru — Oradan yolcu aldın, görmüyormusun öbür arkadaşların boş gidiyor sen niye alıyorsun.

Ben — Oradan yolcu almak suç olamaz. Orada durup trafigi aksatırsam suçlu olurum, bunu da bildiğim için orada durmayıp sağdaki sokağa girdim ve yolcuyu sokağın içinde aldım.

Polis memuru — Uzatma parayı vermiyorsan, çek git ehliyetini Bürodan alırsın.

Ben — Ehliyetimi alakoyamazsın ve ben ehliyetsiz vasıta kullanamam.

Polis memuru — Yürü başkomserin yanına (Yolcuları indirerek, arabaya bindi) Vasıtamı caddede döndürdüm bahçeli kahve önünde duran başkomserin yanına gittik.

Polis memuru — Başkomserim, bu herif ceza vermek istemiyor ve küstahlık ediyor. (Minibüsümün ismi Proleter'i ima ederek) işte o pis herif, iğrenç herif bu.

Başkomser — (Susuyor dinliyor.)

Ben — Pis herifte iğrenç herifte sensin (Polise hitaben)

Polis memuru — Orospu çocuğu! (Bağırarak)

Ben — Orospu çocuğu sensin (Bağırarak)

Bundan sonra beni orada toplanan halkın içinden trafik bürosuna götürmek üzere itip kakmaga başladılar. Ben de gitmemek için direndim bu arada beni sekiz sene evvel belediye otobüs şoförlüğünden tanıyan Şadan isimli trafik memuru teskin ederek, omuzumu okşayarak trafik bürosuna götürdü biraz sonrada arabamda kalan bozuk para kutusuyla anahtarları getirip, herşey hallolur ne sinirlenip üzülüyorsun diyerek ayrıldı. Bir dakika sonra polis memuru Ali Gürden salona girdi ve başladı konuşmağa (Salonda üç polis bir de bayan memur vardı)

Polis memuru — Ulan nedir bu yaptıkların be, nedir bu senden çektiğimiz, nerden geldin Almanya'dan başımıza bela.

Ben — Vatanıma geldim.

Polis memuru — Vatanına geldin ha! git Rusyayada gör bak bu arabanın sahibi olabiliyor musun?

Ben — (Susuyorum.)

Polis memuru — Bu hürriyet düzeni içinde rahat bahtiyar heriflere.

Ben — (Susuyorum.)

Polis memuru — Ulan sen kimsinki, şoförsün işte var mı ötesi, kime güveniyorsun?

Diğer memur — Kime olacak Çetin Altanlara filân güveniyor.

Polis memuru — Bu müslüman memleketinde size göz açtırmıyacağız bunu kafana koy (Ve eline ceza yazmak üzere bir blok alarak masanın başına geçti)

Polis memuru — Peşin otuz liran var mı?

Ben — Peşin de yok sonra da yok.

Oturduğu iskemleden fırlayarak, suratıma bir yumruk bacaklarıma da bir tekme attı. Diğerleri onu tuttular ben gülümsedim. Bu sefer masanın üzerinde duran çelik düdüğü alarak kafama vurdu (Durmadanda seni öldürürüm ulan, seni yerim ulan diyerek galiz küfürler savuruyordu.) Ben gülümsüyordum kafam sızlıyordu diger memurlar ona mani olmağa çalıştıkça o kaptığı iskemleyle üzerime gelmeğe uğraşıyordu. Düşen şapkasını alıp başına koydular ve masaya oturttular. Bende, vatan ve milletinin çıkarını, kurtuluşunu, istikbalini düşünen bir türk Sosyalisti veya bir türk Proleteri veya karakollarda nahak yere hakarete uğrayıp dayak yiyen diğer vatandaşlar gibi polis memurunun 30 liralık trafik ceza ihbarnamesini yazmasını bekledim.

Proleter şoföründen haberler

Minibüsün üstünden proleter kelimesi sökülüyor :

Yalkın Özerden ve eşi Halide Özerden 8 Ağustos 1967 günü sabah kalkıyorlar. Minibüslerinin arka kısmında yapışık plastik proleter kelimesi sökülmüş. Özerden olayı anlatıyor : Arabamızın arkasına yapışık plastik proleter harflerinin söküldüğünü eşimle gördük. Gece sökmüş olacaklar. Biz de başka harflerle proleter kelimesini hazırlıyarak arabamızın ön tarafına yapıştırdık. Ben işe çıktım. Kartalda bir polis memuru arabamı durdurttu. Arabamda yolcularım vardı. Polis yolcuları arabadan indirtti. Beni Kartal Emniyet Amirliğine götürdü.

Teşekkür

D.D.Y. 6. İŞLETME ŞEFLİĞİNE
ADANA

Nizip Bağlıca köyüne tren istasyonu yapıldı. Durak 25 Kasım 1967 tarihinde konmuştur.

Çocuklarımız okula trenle geliyorlar, gidiyorlar. Bizler de faydalanıyoruz.

Köyümüz yanında treni durduranlara teşekkür ederiz.

İ. Aydın — **Üye**
A. Yılmaz — **Üye**

Nizip Bağlıca Köyü Muhtarı
Ahmet Deniz

proleter

işçi ve köylünün aylık dergisi
bilimsel toplumcu politika izler

Haberleşme adresi :
P. K. 258 — Adana

2

15 Aralık 1967

125 Kuruş

Sahibi ve Genel Yayın Müdürü : Necip Akan ★ Bu sayıda sorumlu müdür : Fazilet Dokuyucu ★ Yönetim yeri : Adana, Döşeme Mah. 130. Sok. No. 19/b ★ Dizgi ve baskı : İŞ Matbaası - Ankara ★ Abone koşulları : 6 aylık 5 lira ★ Abone bedelinin gönderileceği adres : Adana Merkez Ziraat Bankası Hesap No. 16890 ★ Abone bedelinin yollandığı, haberleşme adresine bildirilmelidir.

Sabahçı Kahvesi

İşçi Erol Öcal

Her gün, alaca karanlıkta dolup dolup boşanır koca kahve. Gecekondular semtinin kıraathanesi. Yırtık bir gazete kâğıdının içerisinde sarılı pohçelerini bir bardak taze çayla gövdeye indirdikten sonra, savrulurlar fırtınayla beraber çamurlu yollara. Memleketin kalkınmasında, sizin alın teriniz temel taşı teşkil edecek.

Evet. Yerden göğe kadar haklı bunu söyleyen.

Genci ihtiyarı, kadını kızı, çoluğu çocuğu.

Bir dilim ekmek için, gece demez, gündüz demez, kurulmuş robotlar gibi her gün boğuşurlar fırtınalı, çamurlu bu yollarla...

Yaşantıları iç paralayıcıdır bunların. Sarıdır yüzleri, kansız cansız. Gözlerinde de hiç fer yoktur, donuk donuk bakarlar adama.

Gecekondudur yatıp kalktığı yerler. Islak, nemli, rutubet kokulu yerler. Ne elektrik vardır, ne de su. Elektriği işte, çarşıda görürler, suyu da kireçli kuyulardan alırlar. Vardır sokak başlarında çeşmeler, ama akmaz.

İşte; İstiklâl gazisi Mehmet çavuş girdi içeri fırtınayla beraber. Ocaklığa yakın bir yere oturarak eliyle havada bir çay karıştırdı ve sigarasını tellendirdi. Eski, yakaları lif lif olmuş paltosunun göğsünde de madalyası parlıyor.

Günde üç paket üçüncü sigarası bitirirdi Mehmet çavuş.

Dermanı kalmamıştı dizlerinin artık. Herkes bilirdi onun yaşantısını. Gözlerine uyku girmediği geceler, gelir kahvede anlatırdı yaşantısını bizlere. Dört çocuğu vardı. Şimdi biri asker. Belliydi, içi kan ağlıyordu Mehmet çavuşun.

Ondört yaşında ufacık çocuğunun sırtından geçiniyordu beş nüfusu, kızı vardı büyük, yetişkin.

Ama korkuyordu işe göndermekten. Gururuna yediremiyordu kadın parası yemeyi mert gazi.

Sonra, duyuyordu kahvelerde konuşulanları, işe giden kızlar hakkında. Ustalar, şefler ve hattâ bazı patronların güzelliğine bakarak işe aldıklarını ve onları baştan çıkarttıklarını duyuyordu hep...

Üçyüz lira aylık alıyordu fabrikadan küçük Alisi, tencerelerinde her gün çorba kaynar, arasıra da bayram yaparlardı kuru fasulyeyle bu kahramanın ailesi.

Yüzü sapsarıydı Mehmet çavuşun. Elini cebine attı. Karıştırdı biraz cebi, bir yirmibeşlik çıkarıp masaya koyarak, bastonunu alıp ağır ağır kahveden dışarı çıktı.

Köyündeki üç parça tarlayı satıp, burada bir gecekondu almıştı Mehmet çavuş. «Yetmiyordu tarlalar be oğlum» derdi. Beni idare etti besledi ama bu çocukları ne yapardım, yarın bunlara yeter miydi o kırlar, yetmezdi, yetmezdi oğlum yetmezdi» derdi hep...

Büyük oğlu asker olmadan evvel geçimi biraz iyiydi gazinin. Eline para geçiyordu biraz.

Ama şimdi, kahvede bir yirmibeşlik verirken eli titriyordu. Hele sigara parası, öldürüyordu onu. Vijdan azabından kurtulamıyordu gazi. Parmak kadar çocuk, elin kapılarında kul, köle oluyordu o parayı kazanmak için.

Evde karısıyla yaptığı kavgalar da cabaydı her gün. Ölüm onun için evlâydı ama, gelmiyordu Azrail. Almıyordu canını biran evvel de, kurtarmıyordu bu cehennem hayattan onu.

Göğsünde taşıdığı İstiklâl madalyasıyla, her zaman gururla, iftiharla anlatırdı hatıralarını ama, beş dakika geçmeden bugünkü cehennem yaşantısına döner, biraz evvelki canlılığı, gergin adaleleri gevşer, suratı sararır, hafif hafif, titremeğe başlardı her zaman. Ve kalkar giderdi sessiz sedasız...

Sonbahar yerini kışa devretmişti. Yine karanlıkta gelip gidenler, sırtındaki karları silkeleyerek bir iskemleye çöküp, bir bardak çayla iki pohçesini yiyerek işinin yolunu tutanlar oluyordu ama, Mehmet çavuş küçük Alisini her gün işine kadar götürmüyordu artık. Kavuşmuştu özlediği, her gün istediği ölüme. Odunsuz, kömürsüz gecekondusunda bu dünyaya gözlerini kapamıştı artık.

İstiklâl kahramanı artık yük olmuyordu küçük Alisine. Rahat yatıyordu kara toprakta kendi deyimiyle.

Bu dünyanın yaşamaya değmediğini söylerdi her zaman. Şimdi onun yerine ihtiyar karısı götürüyordu küçük Ali'yi işine. Ve onun gibi kaç kişi karanlıkta uyanıyor, oğlunu, kızını, işine götürüyor, bu karda bu tipide.

Yine sabahcı kahvesi dolup boşanıyor, yine iskelet gibi kadınlar, erkekler gelip geçiyor bu yoldan. Bir dilim ekmek için, dişini tırnağına takıp ufacık çocuklar çarpışıyor yaşamak için.

İstiklâl gazisinin her zaman dediği gibi, «Hayat zor. Yaşamaya değmez bu dünya bizler için» derdi.

... Evet. Bizler, biz proleter için hayat zor. Kanunların ve Anayasamızın bize tanıdığı hakları arayıp alabilmemiz için birleşmemiz, T. B. M. M. de kuvvet kazanmamız lâzım.

Proleter kendi bilincine varmalı, uyanmalı. Hayatı ve bu dünyayı barış içinde yaşamaya değer bir düzene sokmak. Bizim, PROLETER'in vazifesidir. Uyanalım, alınterimizin karşılığını almak için birleşelim sosyalist gurupta...

Anayasa Neye Kapalı?

Ahmet Köklügiller

Fart furt etmeye, küçük dağları ben yarattım demeye, toplumu davar yerine koyup gütmeye, temelsiz temel atmaya, göz boyamaya, eşya gibi kadın satmaya, el etek öpmeye, kavuk sallamaya, hazıra konmaya, hazine parası ile avrat oynatmaya, gününü gün edip sırt üstü yatmaya, satmaya, satılmaya, beleşe konmaya, çamur bulaştırmaya, tertip yapmaya, onun bunun aleyhine kuyu kazmaya, art niyetliği yakınlaşmaya, yabancı devlet bankalarına para aktarmaya, toplumu uyutup avutmaya, deve yapmaya, iç etmeye, üstüne oturmaya, cebe indirmeye, sırta bindirmeye, hak yemeye, ağızdan lokma kapmaya, soyup soğana çevirmeye, karanlıkta iş çevirmeye, yol kesmeye, aba altından deynek göstermeye, göz dağı ile devlet yönetmeye, dağa adam kaldırmaya, sureti haktan görünmeye, tavşana kaç tazıya tut demeye, hastane kapılarında sürünmeye, yüze gülmeye, iki yüzlü olmaya, ağız değiştirmeye, öperken ısırmaya, lüpe konmaya, çöplenmeye, ziftlenmeye, bulanık suda balık avlamaya, bugün git yarın gel demeye, suyun başını tutmaya, halka giden arkları kurutmaya, külâh kapmaya, avuç açmaya, dara düşmeye, düşürmeye, dilenmeye, ayak kaydırmaya, ayak altına karpuz kabuğu koymaya, kuru tahtada yatmaya, meteliğe kurşun atmaya, dirsek çevirmeye, ağaç devirmeye, doğru oturup eğri konuşmaya, beş kuruşa alıp yüz kuruşa satmaya, haramzâdelik etmeye, ortalığı haraca kesmeye, akıntıya kürek çekmeye, havanda su dövmeye, olmayacak duaya amin demeye, rüzgâra pala sallamıya, ipe un sermeye, hık mık etmeye, kırk dereden su getirmeye, bahane uydurmaya, ensede boza pişirmeye, cart surtla kafa şişirmeye, her mahallede bir milyoner yetiştirmeye... kapalı.

Goygoyculuğa, oy oyculuğa, komisyonculuğa, ortakcılığa, marabacılığa, yanaşmacılığa, yarıcılığa, rüşvetciliğe, ümmetciliğe, zimmetciliğe, uyduruculuğa, sömürgeciliğe, aracılığa, tefeciliğe, kapkaççılığa, avantacılığa, küfürcülüğe, yalancılığa, metelikciliğe, gericiliğe, vurgunculuğa, nurculuğa, üç kâğıtçılığa, üfürükçülüğe, muskacılığa, aldatmacılığa, talancılığa, soygunculuğa, kapalı...

Salaklığa, asalaklığa, kırpaklığa, kaypaklığa, dalkavukluğa, donkişotluğa, arpalığa, zırboluğa, meddahlığa, gizli pazarlığa, şeytanlığa, zorbalığa, yoksulluğa, haydutluğa, şirretliğe, hainliğe, çakallığa, fitneliğe, partizanlığa, kalpazanlığa, lâfazanlığa, beyliğe, şeyhliğe, derebeyliğe... kapalı.

Kurnazlığa, cambazlığa, susuzluğa, yolsuzluğa, okulsuzluğa, eğitimsizliğe, yönetimsizliğe, çaresizliğe, emeksizliğe, yemeksizliğe, topraksızlığa, kanunsuzluğa, adaletsizliğe, hürriyetsizliğe, beceriksizliğe, yeteneksizliğe, basiretsizliğe, olanaksızlığa, dayanakszlığa, mutsuzluğa, umutsuzluğa, işsizliğe, evsizliğe, hırsızlığa, arsızlığa, namussuzluğa, erdemsizliğe, yöntemsizliğe, akılsızlığa, düşünsüzlüğe, düzensizliğe, bilimsizliğe, kitapsızlığa, kafasızlığa, bilgisizliğe, milliyetsizliğe, papazlığa, yobazlığa, haksızlığa...

Şeriatcılığa, aşiretciliğe, sultanlığa, diktacılığa, zümreciliğe, bölgeciliğe.

Nerden gelirse gelsin her türlü EMPERYALİZM'e; kökü dışarda yeşil dolarlı KAPİTALİZM'e; kara gömlekli FAŞİZM'e; eli sopalı MİLİTARİZM'e...

Pirenin deveyi gütmesine, insanın insanı yutmasına...
Ayağı ilkçağda dolaşan cüceye, sabahı olmayan geceye...

Atatürk, devrim, yurt ve halk düşmanlığına, Abdulhamit ve Vahdettin hayranlığına... kapalı!

— TÜCCAR GİBİ..

Atatürk mü olacaksın?

İşçi Ali Kaya (Korsan)

Yedinci ayın ondokuzunda Bossa fabrikasından çıkarıldım. Çıkarılmamın nedeni sendikacı faaliyetlerde bulunmak. Aynı fabrikada çalışırken bundan önce de çıkarılmıştım. Şimdi ikinci kez çıkarılıyorum.

Beş çocuğum var. Gardaşımın öksüzü var yanımda. Sekiz nufüsa bakıyorum. Adanada iş vermiyorlar bana. Vaziyet çok kötü.

İlk işten çıkarıldığımda arkadaşlar işverene rica ettiler ki Alinin çocukları var mağdur olmasın gerisin geriye Aliyi işe alın. İşveren beni çağırttı. İçerde Hacı Sabancı, Şevket Sabancı vardı. Hacı Sabancı oturuyordu. Şevket Sabancı ayakda duruyordu. Hacı Sabancı bak Ali alem nasıl çalışıyorsa sen de öyle çalış. Sen çalışkan çocuksun. Randımanından memnunuz. Bak herkes işinde gücünde. Sen de alem gibi çalış. Atatürk mü olacaksın. Bu öğütlerle beni tekraren işe aldılar.

İşimde çalışmaya başladım. Sendika bana görev verdi. Hem sendikada çalışıyor, hem işimde çalışıyordum.

İşçilere amansız baskı yapılıyordu. Tüm işçiler benim gibi sömürülüyordu. Sendika ise buna seyirci kalıyordu. Sendika Türk-İş'e bağlıydı. İşverenle ahenkli bir eylem içindeydi.

Üretimi yapan biz işçilerdik. Bina ve makinenin mülkiyeti işverenindi. Biz tarlalardan gelen pamuğu çırçırlayıp preseliyoruz. Bu pamuğu iplikhanede iplik olarak eğiriyoruz. Sonra o iplikleri dokuyor, onu boyayıp kumaş haline getiriyorduk. Bunun içinden bize geçinecek bir ücret ödüyorlardı. Dokuyup kumaş haline getirdiğimiz mamulün bedeli tamamen işverene kalıyordu.

Mamulü biz üretiyoruz ürettiğimiz mamulün bedelinin büyük payı işverene kalıyordu. Biz içinden geçinecek bir para alıyorduk.

Benim sendikacılık anlayışım böyleydi. Türk-İş'in sendikacılık anlayışı işçiyi işverene sömürtmekti. Bunun için sendikadaki görevi bıraktım. Görevden ayrılır ayrılmaz işveren hemen beni işten çıkardı.

Şimdi işsizim. Boş geziyorum. Ama mücadelemi bırakmıyacağım. Bizim hiç korkumuz yok. Biz ayağımızı uzattığımız zaman ayağımız minderin yırtığına takılıyor. Kuş tüyünde yatmıyoruz. Mücadelemi hem işverene, hem Türk-İş'e karşı sürdüreceğim.

Severek Öperim Nasırlı Eli

Dünya mı karanlık gözler mi görmez
Tutup cehaleti öldüremedik
Menfaatle çıkar girdi araya
Milletin yüzünü güldüremedik

Severek öperim nasırlı eli
İster akıllı de, istersen deli
Çok çalıştık bir karınca misali
Devenin avurdun dolduramadık

Atomu, mayını, rampa, füzesi
Haykırıp yıkmalı Türklüğün sesi
Esas gayem uyarmaktır herkesi
Durumu körlere bildiremedik

Dertli Çırakman'ım çek çektim çile
Ata'nın izinde lâiklik ile
Yaralar azmaden ilâcı kele
Bir tabip eliyle çaldıramadık

halk ozanı Hüseyin Çırakman

TÜRLÜ ÇEŞİTLİ

Alemin fezaya gitme çağında
Bir devre ulaştık türlü çeşitli
Ortanın solunda onun sağında
Partiler türedi türlü çeşitli

Çin atom patlatır uyur araplar
Dostu düşman gibi soyar ahbaplar
Dünyada bin çeşit döner dolaplar
Yardımlar yapılır türlü çeşitli

Doğuda eşkıya ferman istiyor
Zam geldi dizimiz derman istiyor
Kimi plân, kimi pilav istiyor
Kazanlar kaynıyor türlü çeşitli

Mecliste sosyalist onbeş mebus var
Bu bir büyük gerçek olur mu inkâr
Anayasa sola kapalıdır der
Söylevler türedi türlü çeşitli

Mecliste mebusa mebus saldırır
Kimi yan köşede cebin doldurur
Zorbalar sokakta adam kaldırır
Suçlu serbest gezer türlü çeşitli

Dayılar türedi gangester tipi
Düşün, kim elinde tutar bu ipi
Nurcu, süleymancı, masonluk gibi
Tarikat türedi türlü çeşitli

Maksudi derindir kazılan kuyu
Kimlere akıyor petrolün suyu
Yüzde altmışbeşi Johnson'un payı
Gizli anlaşmalar türlü çeşitli

Âşık Maksudi Osman Dağlı

İşçiler ve köylüler yarattıkları değerin karşılığını alacaklar

Necip Akan

Üretim var, ilişkileri var. Proleter var, feodal toprak ağası, ya da komprador burjuvazi var.

Bir yanda ağlıyan, diğer yanda gülen.. Biri üretimi meydana getiren toplumun en büyük bölümü, beriki üretime en küçük bir katkısı olmayan küçük bir bölümü.

Bir küçük bölüm ki yan gelip yatar. Gereğinden fazlasını boğazına dek tıkanmak ve boşaltmak uğruna soygunlar düzenler. Aç gözlü ve löpçüdür. Evrensel dış çetelere yataklık edip siyasal gücü elinde tutar. Koyduğu korkunç yasalarla halkın büyük çoğunluğu olan işçiler ve köylülere kan kusturur.

İşçiler ve köylülerin meydana getirdiği servetler büyük büyük komisyon karşılığı dış çetelere peşkeş çekilmekte. Mal ve mülk edinme hakları kısıtlı. Yarın işe gelebilecek kimselerin karnı tok, sırtı pek değil. Ülke kan ağlamakta. Sanki kırbaç ve zencir şakırtısı var ortada. Ağızları bıçak açmıyor. Suskunluğu bozacak her avaz boğazlarda düğümlenmekte.

Bütün bunların kanıtı sonuçlarda kendini göstermektedir.

Anayasa emekçi fakir halka sosyal haklar, feodal artığı toprak ağası ve komprador burjuvaziye malî haklar tanımaktadır. Anayasada biri sosyal, diğeri malî haklarla korunurken işçiler ve köylülere öncelik tanınmaktadır.

Eylemde, malî yardım denilene bankaların kapısı ardına dek açılmakta, sosyal yardım tanınanın hakları bir ayrıcalıkla geçiştirilmekte. Çünkü yönetim derebey artığı toprak ağalarının, komprador burjuvazinin elinde. Bunlar, ortak bir eylemle, ülkenin fakirliğini bayrak yapıp Anayasa düşmanlığı yaratma çabasında. Anayasada yazılan «sosyal amaçlara ulaşma ödevleri malî kaynakların yeterliliği ölçüsünde yerine getirilir» hükmüne sarılınmakta.

İşçiler ve köylüler sömürülecek. Zengin sınıf meydana gelecek. Fabrikalar açılacak. İşsizlik önlenecek.

Bunlardan sonradır ki işçiler ve köylülerin ödenmiyen ücretlerinden meydana gelecek bir burjuva sınıfı Anayasada yazılı sorumluluğu üzerine alacak.

Hükûmet bütçesi denen şey onüç, ya da onbeş milyar lira arasında. Bunun bilmem ne kadarı savunma masrafı. Kalanı memur maaşlarını zoru zoruna karşılıyor.

Bu böyle olunca umutlar doğacak burjuva sınıfına kalıyor. Nasıl doğacak bu sınıf? İşçi ve köylüleri sömürerek.

Köylüler tarlalarda çalışacak, mahsul derebey artığı toprak ağasına devir olacak. İşçiler fabrikalarda çalışacak, ürettiği şeyler komprador burjuvaziye kalacak.

Bu devrolan ve aktarılan şeyler paraya dönüşüp içinden işçiler ve köylülere yarın işe gelebilecek kadarı ödenecek. Bu para onlara ölmemesi, yarın işe gelebilmesi için verilecek. Ödenmiyen kısmı servet olarak derebey artığı toprağ ağasına, komprador burjuva sınıfına kalacak.

Şimdiki yönetim bunun çok gerilerinde. Ülkesinin sınaî kalkınmasını düzenliyecek nitelikte millî bir burjuva sınıfını da yetiştiremiyecektir. Komprador burjuvazi sürgit dış sermayeye yataklık edecek, onun emrinden çıkamıyacaktır. Çünkü payını emperyalizmden almaktadır. Batılı burjuva hayranıdır. Onun yaşamına sürekli bir özlem duyar. Tapınır onun yaşamına. Onunla viski içebilmek uğruna yüzlerce yurttaşını yoksulluğa mahkûm edebilir. Konunun her zaman kendisi olduğunu düşünür. Görüş ufku da gerçekte bunu gerektirmektedir. Bencil, açgözlü ve zalimdir. Zenginliğini emperyalizme borçlu olduğu ona dış sermaye çevrelerince sık sık hatırlatılır. O da bu çizgiden çıkmaz hiç bir süre.

Karanlıkların sömürücüsü feodal artığı komprador burjuvazi ülkede gericiliği temsil etmektedir. İşçi mahallelerine vakıf gibi kurumları sıkıştırarak camiler yapılmasını sağlar. Bu yetmiyor gibi işyerlerine camiler yaptırtır. Amacına uygun beslediği din adamları yoluyla işçilerin dikkatini ahret masallarına yöneltir. Vaızlarla fakirliğin bir erdem olduğu işçilere inandırılmaya çalışılır.

İşçiler ve köylülerin uyanmasını engellemek için yalnız din adamları beslemekle kalmaz. Millî eğitimden de öğretmenler seçip besler. Bu yolla işçi ve köylülerin sınıf bilincini körletip yok etmeğe çalışır.

Sarı sendikacılığın gelişmesi için iç ve dış yardımlar sağlar. Sözde sendika liderleri yetişir. Bunların altlarına birer otomobil verilir. Bol ücret ve sık sık dış seyahatler gibi olanaklar sağlanır bunlara. İşletme içinde törer ve baskı hareketleri böylece sahneye konmuş olur.

Genel seçimlerde amaçlarına uygun siyasal partilerin parti ve seçim masraflarını bunlar finanse eder. Pazarlık usulüyle bir numaradan dört numaraya dek liste başlarını satın alarak oralara kendi çocuklarını, ya da temsilcilerini yerleştirirler. Bunu hükûmeti kendi tekellerine almak için yaparlar. Genel seçimlerde eylemlerinden biri de sandık mahallerinin köşe başlarını tutmaktır. Eli bıçaklı, beli tabancalı katiller kiralıyarak seçmenlerin hangi partilere oy verdiklerini kontrol ettirirler.

Seçimden sonra kendi politik örgütüne oy veren işçilere ağır cezalar seçilir. İşçiler fabrikalardan, köylüler tarlalardan kovulur. Bunlara iş verilmemesi için ülkenin dört bir yanına tamimler, mesajlar yağdırılır. Komünist damgası vurdurtulup soyularak ve dövdürülerek işsizliğe ve açlığa mahkûm ettirilir.

Derebey artığı komprador burjuvazi dernek, birlik adı altında çok taraflı örgütler kurdurtmuştur. Bunların emperyalist güçlerle ortak eylemleri var. Amaçlarından yana sömürü düzeninin sürdürülmesine karşı olan her hareketi ajanlarla tesbit ettirtmektedirler. Tüm demokratik güçlere yapılan saldırılar ve vurulan darbeler bu kanaldan yürütülmektedir.

Bu tedbirler sömürgen aleti, çirkin bir eşkıyalık düzenidir. Yalnız işçiler ve köylüleri soymak için kurulan tuzaklar gerekli kurumlar olarak gene işçiler ve köylülere yutturulmağa çalışılıyor. Yapılan her kötülüğe yasa hüviyeti veriliyor. Her kötülük bu hüviyetle yürürlüğe konuyor. Kötülüğe alet yasaların yapımcıları ve tuzakların tertipçileri olan küçük bir azınlık üretici güçlere olduğu kadar ülke çıkarları karşısında da çelişik bir duruma düşmüşlerdir.

İşçiler ve köylüler burjuva düzeninin kendi yaşantılarına aykırı düştüğü yolunda ortak bir görüşün bilincine vardıkları zaman uygulanan tertip ve yasaları düzeni ayakta tutan direkler olarak görecekler. Uyanmış olanlar bunu görüyor. Uyananlar da görecek

İşçiler ve köylüler direkleri çekme döneminde.

Derebey artığı toprak ağaları ve komprador burjuvazi, işçiler ve köylüler şimdiye dek bir arada yaşamışlardır. Belli koşullar nedeniyle yanyana yaşıyan bu sınıflar bugün karşı karşıya gelmişlerdir. Çelişki halindeler. Bir avuç azınlık var: sömürüyor. İşçiler ve köylüler var: sömürülüyor. Biri yan gelip yatıyor, beriki üretimi meydana getiriyor. Bir yanda aç, bir yanda tok. Çelişki halindeler. İki karşıt sınıf.

Feodal toprak ağalığı ve komprador burjuvazi bugün yönetici durumunda. İşçiler ve köylüler yönetilen durumda. Çelişkiler nedeniyle burjuvazi yönetici durumunu kaybedecek, yönetilen işçiler ve köylüler yönetilen durumdan yöneten duruma geçecek.

Bu Türkiye'de böyle olacaktır.

Çağımızda toprak ağalığı tarihe karışmıştır. Böylesi bir sınıf orta çağda vardı. Ülkemizde de toprak ağalığı fonksiyonunu yitirmiştir. Silinip yok olacak. Bu bir zorunluk.

Bu ulus kurtuluş savaşı vermiştir. Emperyalizm kovulmuş, yerli hainler sınır dışı edilmiştir.

Bugün emperyalizm yeniden gelmiş, kendisine yerli hainler bulmuş olabilir. Bunun yeniden sahneye konmasının hiç önemi yok. Komprador burjuvazi Afrika'da barınamamış. Mustafa Kemal Türkiyesinde hiç barınamıyacak. Bunun örneği var: kurtuluş savaşı.

Bu dönemde işçiler ve köylülere büyük sorumluluklar düşüyor. Bir an önce sorumluluklarını alıp yönetici durumuna geçmeliler. Bunun koşulu sosyalist örgüt içinde olmaktır. Sosyalist örgüt içinde olmadan yönetilen durumdan yöneten durumuna geçilemez. İşçiler ve köylüler yaşantılarına aykırı olan düzeni sosyalist örgüt içinde değiştirebilirler. Fabrikaların ve tarlaların sorumlusu olmanın koşulu sosyalist örgüt içinde birleşmektir. Bu örgüt, Türkiye İşçi Partisidir.

Sunay'a cevap

Anayasa Sosyalizme Açıktır

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a aşağıdaki cevabı vermiştir.

Anayasamız sosyalizme açıktır: Anayasa uzmanlarının görüşü budur. Anayasa Mahkemesi 141 ve 142. maddeleri münasebetiyle verdiği karar ve başta Yargıtay olmak üzere mahkemelerimizin tahkikatı da aynı doğrultudadır.

Siyasi partiler Sayın Sunay'ın temsil ettiği yer Türkiye Cumhuriyetinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Türkiye İşçi Partisi kanunlarımıza göre kurulmuş ve Anayasa teminatı altında faaliyet gösteren bir partidir. Bundan dolayı Sayın Cumhurbaşkanının her şeyden önce her hangi bir siyasi partiden ve bu arada halkın olaylarıyla Meclise giren ve Mecliste grubu kurulan T.İ.P. den bahsederken tarafsız ve saygılı olması ve yetkilerini aşarak işgal ettiği makamın yüceliğini gölgeleyecek konuşmalardan titizlikle sakınması gerekir.

T.İ.P. MİLLETVEKİLİ BEHİCE BORAN «ANAYASA KAPİTALİZME KARŞI» DEDİ

Türkiye İşçi Partisi Milletvekili Behice Boran Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın İngiltere gezisinde «Anayasa sosyalizme kapalıdır» şeklindeki sözlerine değinmiş ve şunları söylemiştir.

«Anayasanın sarih olarak kapitaliste karşı olduğu ve sosyalizme doğru bir rota çizdiği açıktır.»

T.İ.P. MİLLETVEKİLİ ÇETİN ALTAN DÜZEN ÜSTÜNE AÇIKLAMA YAPTI

Devlet Başkanı Seyfi Öztürk'e cevap veren Türkiye İşçi Partisi Milletvekili Çetin Altan: «Bu düzeni değiştireceğiz derken, ağalık düzenini kastediyoruz. Bu düzeni değiştirmiyeceğiz diyenlere soruyoruz: Ağalarla ortak mısınız?» demiştir.

Anayasa Sosyalizme Kapalı mı

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay Londra'da Anayasanın sosyalizme kapalı olduğunu bildirmiştir. Akşam'ın bildirdiğine göre Cumhurbaşkanının Ali Sirmen'le konuşması şöyledir:

Soru: Anayasamız sosyalizme açık mı, kapalı mı?

Cevap: Türkiye Cumhuriyeti Anayasası sosyalizme kapalıdır.

Anayasada sosyalist kelimesi yoktur. Sosyal kelimesi vardır; fakat bu sosyalizm değildir, yani sosyalizmi ifade etmez.

Soru: Peki Mecliste Türkiye İşçi Partisi var. Biliyorsunuz bu parti sosyalist ilkeleri savunduğunu açıkça belirtiyor. Buna ne dersiniz?

Cevap: Adamlar girmişler Meclise, ne yapalım, atalım mı yani?

Soru: Anayasa sosyalizme kapalı olunca Mecliste sosyalist bir partinin bulunması rejimi Anayasa dışına düşürmüş olmuyor mu?

Cevap: Şimdilik, şimdilik bu meseleyi karıştırma.

Soru: Bunu yazıyorum.

Cevap: Sil, sil bu sözleri.

Cevap: Demokratik sosyalizm için ne diyorsunuz?

Cevap: Benim bildiğim üç çeşit rejim vardır. Demikrasi, sosyalizm ve komünizm. Demokratik sosyalizm işi yumuşatmak için uydurulmuş yok öyle şey, aklım ermez.

Anayasa Sosyalizme açık mı

Kültür Devrimi Seminerinde Anayasamızın sosyalizme kapalı olup olmadığı tartışılmıştır. Bu konuda Prof. Hüseyin Naili Kubalı şunları söylemiştir:

«Aile sevgisi, halk sevgisi ilham eden halk demokrasisi anlayışına bağlı olan Atatürk devrimleri sola ve daha doğrusu demokratik sosyalizme açıktır. Atatürk devrimleri ve onun devamı 27 Mayıs Devrimi ile bugünkü Anayasamızın da, bazı iddialar hilâfına, aynı karakterdeki demokratik sola açık bulunduğu tereddüt ve münakaşa götürmez. Aksini iddia etmek Atatürk'ü, 27 Mayıs Devrimi ve Anayasamızın batılı anlamdaki demokratik hüviyetini bilmemek veya bilerek inkâr etmek olur.»

Bu baylar ne derse desin düzen mutlaka değişeçek

Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün «düzen değişmiyecektir» şeklindeki demecine Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar cevap vermiştir.

«Halkın, kendisini soyup sömüren bir düzeni geleneklerine, göreneklerine ve çıkarlarına uygun bir düzenmiş gibi göstermek için oy avcılığı peşinde olmak gerekir. Tekrar ederim ki, bu baylar ne derlerse desinler, bu düzeni değişecektir. Düzen değişmiyecektir diye haykırmaları, düzenin mutlaka değişeceğini bildikleri içindir.

Aybar, milli mücadelenin iç sömürülere karşı da yürütülmesi gerektiğini açıklıyarak, bu mücadelenin aynı zamanda sosyalizm içinde yapılacağını, Amerikan emperyalizminden kurtulmak için atılacak ilk adımın NATO'dan ayrılmak olacağını ileri sürmüştür. Aybar NATO hakkında şunları söylemiştir: NATO 4 Nisan 1969 da sona erecektir. Üye devletler 4 Nisan 1968'e kadar fesih ihbarında bulunmazlarsa kendiliğinden on yıl daha uzayacaktır. Üstelik eğer NATO, politik bir ittifak haline de getirilirse, hem askeri hem politik yönden Amerikan hegemonyası altına girmiş olacaktır.

Ellerinize ve Yalana Dair

Bütün taşlar gibi vakarlı,
Hapiste söylenen bütün türküler gibi kederli,
Bütün yük hayvanları gibi battal, ağır,
Ve aç çocukların dargın yüzlerine benziyen elleriniz.
Arılar gibi, hünerli, hafif,
Sütlü memeler gibi yüklü,
Tabiat gibi cesur,
Ve dost yumuşaklıklarını haşin derilerin altında gizliyen elleriniz.
Bu dünya öküzün boynuzunda değil,
Bu dünya ellerinizin üstünde duruyor.
Ve insanlar, ah benim insanlarım,
Yalanla besliyorlar sizi,
Halbuki açsınız,
Etle ekmekle beslenmeye muhtaçsınız.
Ve beyaz bir sofrada bir kere bile yemek yemeden doyasıya,
Göçüp gidersiniz bu her dalı meyva dolu dünyadan.
İnsanlar, ah benim insanlarım!
Hele Asya'dakiler, Afrika'dakiler,
Yakın Doğu, Orta Doğu, Pasifik Adaları,
Ve benim memleketlilerim;
Yani bütün insanların yüzde yetmişinden çoğu;
Elleriniz gibi ihtiyar ve dalgınsınız,
Elleriniz gibi meraklı, hayran ve gençsiniz.
İnsanlar, ah benim insanlarım,
Avrupalım, Amerikalım benim.
Cesur, atak ve unutkansın ellerin gibi,
Ellerin gibi tez kandırılır, kolay aldatılırsın.
İnsanlar, ah benim insanlarım!
Antenler yalan söylüyorsa eğer,
Yalan söylüyorsa rotatifler,
Kitaplar eğer yalan söylüyorsa,
Duvarda afiş, sütunda ilân yalan söylüyorsa eğer,
Beyaz perde de yalan söylüyorsa çıplak baldırları kızların.
Rüya yalan söylüyorsa,
Ninni yalan söylüyorsa,
Meyhanede keman çalan yalan söylüyorsa eğer,
Yalan söylüyorsa umutsuz günlerin gecelerinde ay ışığı.
Eğer söz yalan söylüyorsa,
Eğer renk yalan söylüyorsa,
Eğer ses yalan söylüyorsa,
Ellerinizden geçinen ve ellerinizden başka herşey, herkes yalan söylüyorsa eğer,
Elleriniz balçık gibi itaatli,
Elleriniz karanlık gibi kör,
Elleriniz çoban köpekleri gibi aptal olsun,
Elleriniz isyan etmesin diyedir.
Ve zaten az misafir kaldığımız,
Bu ölümlü, bu yaşanası dünyada,
Bu bezirgan saltanatı, bu zulüm bitmesin diyedir.

proleter mektupları

Emeğimle Yaşıyorum

Kitapçı M. Şükrü Yıldızdoğdu

Dergi hepimizin dergisidir. Kendim Bartın'da bir dükkândayım. Ticaretle yaşıyorum. İşçilikten yetiştim. Dört yıl ilçemizde yayınlanan Hür Bartın gazetesinde çalıştım. Ailemin servetine bakmadan hamallık yaptım. Amacım gerçekçi yönden kendimi yetiştirmekti. Fotoğrafçılık yaptım. Garsonluk vesaire gibi işlerde bulundum. Muavinlik yaptım. Ve şimdi kendimi gerçekçi olarak yetiştirdiğime inanıyorum.

Bayilik alabilmemin kabulünü rica ederim.

ÇAĞRI

Sanatçılar,
Bilim adamları,
Teknisyenler,
Köylüler ve işçilerin emrinde.
İşçi ve köylü arkadaş,
Yazılarını yolla,
İşçi ve köylü arkadaşın da yazılarını yollasın.
Sanatçılar, bilim adamları, teknisyenler
İşçi ve köylü arkadaşın yazı yollasın.

Proleter

Proleter Kardeşler

dişçi kalfası Yaşar Dirgen

Proleter kardeşler,

Bugüne kadar çektikleriniz kendi temsilcimizi seçemeyişimizden. Dedemiz işçi, babamız işçi bizler işçi, çocuklarımız işçi, işçinin hanımı, senin oğlun çok kabiliyetli ama onun kabiliyeti değerlenmiyor. En çok çalışan sen en nihayet bu gecekondu o da arsa parası vermeden gaz tenekesinden. Böyle yaşamak insanca değildir. İşte buna çare arayacaksın. Mecburdu İstiklâl Harbinden evvelki hükûmetler ve halkı o günkü devlet yönetimine kimse lâf söylemez ve bu çıkarcı sarayına girenler de kapıkulu damatlar. Netice üç taraftan düşman işgali. Halkın millî ruhu bulması. Şahlanış, zafer. Zafer serhoşluğu tekrar temsilciler halktan habersiz harp vurguncuları. Millî ruhun dize getirdikleri sonunda tekrar temsil etme ünvanları bunları aldı. 27 Mayısa kadar devam etmiş babası cezalı, oğlu temsilci bu kişinin mücadelesi babasının intikamını alması olacaktır bu bir gerçektir inkâr kabul etmez gene insanlar bunu böyle bilirler. Düşünün bir defa siz hapissiniz hem de eski yaşadığınız hayat kıral hayatı zındanı nasıl edeyim ki kurtulayım. Bir partinin merkezi Ankara'da hareket noktası Kayseri olursa onlar ne pahasına olursa olsun oradan çıkmayı düşünür yasaları çalışmaz hale getirir bu böyle devam etmez. Kardeşlerim vurguncu, gaddar, zalim, aşağılık olur. Onun için bunların bu pervasızlıkları bitsin, bitirelim. Kendimiz gidelim meclisimiz kendimize rey verelim çilemizi bitirelim.

Üretim Araçları!

Ülkemizde toprak üretim aracı. Su da değil amma gerçek. Köylü ve işçi arkadaş üretim araçları kimin elinde diye düşünmeğe başlasa. Derginiz konuyu işlesin. Üretim araçları ne demek? Bu araçlar kimin elinde? İşçinin köylünün elinde olursa ne olur? Öğrenelim bilelim bunu. Yahu hep duyuyoruz. derginizde bu sözü söyleyip duruyor. Bu ne demek. Ne bu, nedir bu?

PROLETER GARDAŞLIK

Cem Reş

— Hasan emmi...

— Buyur Şeref emmi...

— Gardaşcağızım yanıma buyurmaz mısın? Sahan bişey anladacam. Sabahtan beri düşünüyom düşünüyom bir sonuca varamıyom.

— Hayrola neymiş mesele?

— Gardaşım bildiğin gibi dün gasabadaydım. Orada ona «gomonist» denen gencecik, gözleri ışıl ışıl yanan bir kişi etrafında 10-15 kişi toplanmış konuşuyordu. Açıldıkça açılıyordu. Bende kulak misafiri oldum. Kendimi onun anlattıklarından şimdiye kadar kurtaramadım. Kurtaramıyacağım galiba.. Çünkü öyle haklı şey ler söylüyordu ki...

— Senin aklına şaşayım Şeref gomonistin lafınada kulak verilir mi? O kâfir, dinsiz, imansızların...

— Seni menederim böyle söylemekten.. Hasan emmi bir dakikacık müsade etde sana anladayım.

....

Kardeşler, 900 yıldan beri Anadolu'da yaşıyoruz. Öyle diyor tarihçiler... Şanla şerefle atlarımızı Avrupalara, Asyalara, Afrikalara sürmüşüz. Titretmişiz.. ölmüşüz... öldürtmüşüz... Hiç düşündünüz mü kim için...

Ölerek, öldürterek kazandığımız zaferlerden Padişah ve onun dalkavukları yarar saglamış. Onlar yedikçe yemişler.. Bir zaman gelmişki artığını gavura vermişler. Biz ise «aynı hamam, aynı tas» kabilinden hiç değişmemişiz. Aksine daha kötü duruma düşmüşüz. Yani uzun sözün kısası bunca yüzyıldır padişah ve etrafındaki yiyici takımına para ve toprak, bizlere ise ölü olarak yaşamak düşmüş. Bunu da ağdalı bir dille «kaderi ilahi» demişler..

Aktaş köyünü size örnek vereyim. Kaç yüzyıldır ağanın boyunduruğu altındadır. Köylüler 7 sülâleden hep topraksız. Fakat Mahmut Ağa 7 sülâleden beri hep ağa. Padişah, Mahmut Ağanın bilmem kaçıncı babası savaşta yararlılık göstermişte köyü, köylüleriyle birlikte onlara armağan etmiş. Yani Köleler gibi.. L sülâleden beri hep aynı köylülerin hali. Fakat ağanın durumu daha iyiye gidiyor, avrupalarda okuyor, eğleniyor, mebus oluyor, krediyi ceblerine indiriyorlar, Aktaşlının mahsulünü elinden alıyorlar...

Aktaş köylüsü 500 nüfus. Hepsi sefil.. Mahmut Ağa 7 kişilik ailesiyle elini soğuk sudan sıcak suya kondurmadan İstanbul'da gül gibi yaşıyor.

Bu neden böyle olur?

Aktaş köylüsü çalışmasın diyelim. Mahmut Ağa da bu hayatı yaşıyabilir mi? İmkânı mı var!

Demek köylü çalışmazsa ağa yaşıyamaz. Bundan ötürü öyle bir düzen olmalı ki köylünün başında buyruk olmasın, kendine çalışsın, kendisi yesin, kendisi yaşasın, çoluğu ile çocuğuyla, geleceğiyle...

Yine Aktaş köylüsünü ele alalım. Aktaş köyünde neden okul yok? Çünkü okul açılırsa Aktaşlının gözleri açılır. Hakkına sahip çıkar. Ağayı dinlemez, memura rüşvet vermez, jandarmadan kaçacak delik aramaz. Korkmaz... Korkutur...

Aktaşı bir yana itelim de Türkiyemizin 40.000 köyü aynı durumda. İnsanca yaşama yoktur böyle yerlerde.. Ancak azınlık bir zengin gurubu insana yaraşır bir şekilde yaşar. Diğerleri koyun örneği.. Sağılır. Gündüzleri bir şey yapmanın uğraşısı, sonra elinden alınış... Ölü yaşar, kimseciğin haberi olmaz.

....

—, Ya Hasan emmi hep bunları anlattı durmadan. Haklı di mi?

— Ulan Şeref «gomonist» mi diyorlar? Vay... Böyle ha... Bu köylünün tam gardaşıdır. Haklı çok haklı.. Biz koyunlar gibi durmadan sağılıyor, eziliyoruz. Bundan böyle ben sen o gardaş birlikiz di mi? Ver elini öyleyse mutlu yarınlar bizim ve çocuklarımızındır.

Köylüden Politikacılara Mektup

«köylü gardaş reyini vir» diyonuz
viriyok da ne geçiyor ele hı?
«hak yimeyiz gel hesap sor» diyonuz
soruyok da ne geçiyor ele hı?

seçimlerde gavil gardaş oluyok
geçimlerde ekmeği zor buluyok
diyonuz ki «dur halini biliyok»
duruyok da ne geçiyor ele hı?

akşam sabah biz sabanın ardında
sabah akşam siz koltuğun derdinde
«git» diyonuz «iş var elin yurdunda»
varıyok da ne geçiyor ele hı?

sizin takımlarda zevk goyu goyu
köylülerde irezillik diz boyu
ayağa düşüyok hep emmi dayı
eriyok da ne geçiyor ele hı?

iş düşüyo bulamıyok amiri
bozuk çıkıyoken davanın tamiri
köylü işçi üç beşilen memuru
görüyok da ne geçiyor ele hı?

didiniyok hakkımızı yiyonuz
biz pambuklu siz yunludan giyonuz
«yaranıza hürriyet sar» diyonuz
sarıyok da ne geçiyor ele hı?

Nevzat Dağlı

Kıbrıs Çıkmazının Nedenleri

Saz Ustası Hasan Sarıaslan

Çağlarca birlikte yaşamış olan Kıbrıslı Türk ve Rum halkları emperyalistlerin çıkarları uğruna çeşitli nedenlerle birbirlerine düşürülmüşlerdir. Bugün bu halklar silâhlı çatışmaya kadar itilmiştir.

Bu çatışmaların Türk ve Yunan halkları yararına olmadığı açıktır.

Orta Doğu etrollerini devamlı şekilde elde tutmak istiyen emperyalistler zaten istikrarsızlık istemektedirler. Bu oyunları iyice bilip politikamızı böyle bir açıdan değerlendirmeliyiz. En doğru yolun da silâh ve üslerden arınmış federatif bağımsız bir cumhuriyet olduğudur.

Kıbrıs konusu vahim bir hal almıştır. Bu durum günlük politika takip etmekle iyi bir neticeye bağlanamaz. Uzun vadeli ve köklü bir politika izlenerek Türk cemaatı yararına iyi sonuçlar elde edilebilir.

Kıbrıs

Smirnov'a Göre, «Mesele Bitmedi»

«KRALCILAR, FAŞİST MÜTECAVİZ OLARAK ÇIKARSA, SOVYET TUTUMU ONA GÖRE OLACAKTIR»

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinin Ankara Büyükelçisi Andrev Andryeviç Smirnov, Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'i ziyaret ederek Kıbrıs'taki son olaylar hakkındaki görüşünü bildirmiş ve gazetecilere «Mesele şimdilik bitmemiştir» demiştir.

Kendi isteği üzerine Çağlayangil ile görüşen Büyükelçi, basın mensuplarına şunları söylemiştir :

«Kıbrıs konusunu konuştuk. Hükûmetimin fikirlerini sayın Bakanınıza bildirdim. Biz diyoruz ki, Kıbrıs'ta halledilmemiş meselelerden istifade etmek isteyenler çoktur. Bir harbin ocağını ateşlemek için çalışıyorlar.

Bizce en iyi çare barışı sağlamaktır. Bu meselede gelişmeye göre karar almak gerekir. Kıralcılar, faşist mütecaviz olarak çıkarsa tutumumuz ona göre olacaktır. Herhalde, bütün dünya bu konudaki fikrini söyleyecektir.

Sovyet hükûmetinin siyaseti bütün zor meselelerde en sonuna kadar sulh çarelerinden istifade etmektir. Bizce en iyi çare sulhtur.

Şimdi Grivas her yaptığı işten vaz geçmiş, işgal ettiği yerlerden çekilmiş, B. M. nin silâhlarını iade etmiştir.»

BİR POLİS MÜDÜRÜ KIBRIS DAVASINDA AMERİKA'NIN TÜRKİYE'YE KARŞI TUTUMUNU KANUNİ BULUYOR

Amerika, Kıbrıs davasında Enosis'ten yana bir tutumla Kıbrıs'ın bağımsızlığına el atmıştır. Ankara'da, Amerika, demokratik güçler tarafından protesto edilmiş, bu arada Amerikan haberler merkezinin camları kırılmıştır. Olaylar sırasında Erdoğan Alıveren adında bir polis müdürü ile nümayişçi ulusal güçler arasında tartışma dikkati çekmiştir. Polis müdürü yaptığınız iş kanunsuz» diye bağırmış, nümayişçiler «onların yaptıkları kanunî mi?» sorusuna «evet» cevabını vermiştir.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, ADALET PARTİSİ HÜKÛMETİNİ SUÇLADI

Türkiye İşçi Partisi Meryez Yürütme Kurulu bir bildiri yayınlıyarak Demirel hükûmetini «Amerika'nın baskı ve nüfuzundan kurtulamamakla» suçlamıştır. Bildiride Kıbrıs olayları eleştirilerek hükûmetin bu konudaki politikası «taviz ve teslimiyet» şeklinde değerlendirmiştir.

YUNAN RADYOLARI, «ZEHRETME HAYATI BANA CANANIM» PLÂĞINI ÇALIYOR

Kıbrıs olayları karşısında Türkiye'nin sert tutumu, Yunan radyolarında Türkçe yayınların yoğunlaşmasiyle kendini göstermiştir.

Yunan bölge radyoları özellikle Türk ses sanatkârlarının plâklarına daha ;ok saat ayırmaktadır. Zeki Muren'in «Zehretme hayatı bana cananım» plâğı ilgi çekmiştir.

AMERİKA PİRE LİMANINDA TÜRKİYE'YE AİT ASKERÎ MALZEME YÜKLÜ GEMİYİ TUTUKLADI

Sheldon Lykes adlı şilep Pire limanında tutuklanmıştır. Amerika'dan Türkiye'ye gönderilen yardım malzemesiyle tanklar bulunan 15 bin tonluk yüklü şilebe Amerikalılar el koymuştur.

El koyma olayı, Türk - Yunan ilişkilerinin gerginleşmesi nedenine bağlanmaktadır.

Bir habere göre ise şilebe Yunanlıların el koyduğu bildirilmektedir.

SOVYETLER, YUNANİSTAN ASKERLERİNİN ADA'DAN ÇIKARILMASINA TARAFTAR

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil, Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi Andrei Smirnov'u kabul ederek bir süre görüşmüştür.

Smirnov, bir saat süren görüşmeden ayrılırken basın mensuplarına şunları söylemiştir :

«— Sayın Çağlayangil'i ziyaret ettim. Kıbrıs'taki olayları teferruatı ile görüştük. Kıbrıs'taki olayların inkişafını teferruatı ile konuştuk.»

Büyükelçi Smirnov, gazetecilerin sorularını da şöyle cevaplandırmıştır :

— Rusya'nın görüşü nedir?

— Başarılı ve sulh içinde meselelerin halledilmesini diliyoruz. Kıbrıs'ın bağımsızlığının muhafazasını, yabancı askerlerin çıkarılmasını ve hakların teminatını istiyoruz.

— Belirttiğiniz yabancı askerlere Türk askeri de dahil mi?

— Biz neyi kasdediyoruz, görüşmelerde hangi askerler söz konusu? Siz çok iyi biliyorsunuz : Kanunlara aykırı olarak ada'ya girenler...

— Durumdan memnun musunuz? Çatışma ihtimali önlendi mi?

— Siz memnun olduktan sonra biz de memnun oluruz.

YUNAN İŞÇİLERİ «HARP İSTEMİYORUZ» DİYE BAĞIRDILAR

Almanya'da çalışan Yunan işçileri Cünich'de bir miting düzenlemişlerdir. Kadınlı erkekli olarak katılan işçiler miting boyunca Yunan idarecilerini şiddetle yermişler ve «barış istiyoruz, barış! Beraberlik istiyoruz» diye haykırarak Münich sokaklarında dolaşmışlardır.

ADADAKİ ORMAN KANUNUNA SİLÂHLA SON VERİLMELİ

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Mehmet Ali Aybar'ın başkanlığında toplanarak Kıbrıs konusunu görüşmüş ve bir bildiri yayınlamıştır.

«Hükûmet kendisine milletçe verilen ödevi Amerika'dan gelen itidal tavsiyelerine, baskı ve tehditlere boyun eğmeden yerine getirmelidir. Kıbrıs buhranı ikinci millî kurtuluş mücadelemizin ilk safhasıdır. Kıbrıs buhranında taviz verilmesine katiyen göz yumulamaz. T.İ.P. 1964 ten beri NATO içinde bir çözüm aramasının boş bir gayret olduğunu tekrarlamaktadır. Kıbrıslı soydaşlarımızın katledilmesine göz yumulamaz. Hükûmete Büyük Meclisçe verilen yetki her şeyden önce adadaki soydaşlarımızın can emniyetlerinin sağlanması, adada hüküm süren orman kanununa ve pervasızca işlenen jenosid suçlarına kesinlikle ve gerekirse silâh zoruyla son verilmesi içindir.

KIBRISLI BİR KÖY ÖĞRETMENİNİN YORUMU

Köy öğretmeni Ahmet Ali, Kıbrıs davası üstüne ilgi çekici bir yorum yapmıştır.

«Şimdi bütün dünya Türkiye'nin bize yardıma koşmasını durdurmaya çalışıyor. Halbuki Rumlar bizi öldürürken kimse onları durdurmaya çalışmamıştı.»

AMERİKA NATO SİLÂHLARINI KULLANAMIYACAĞIMIZI HATIRLATTI

Başkan Johnson'un özel temsilcisi Cyrus Vance, A.P. Ajansı Atina mahreciyle verdiği bir haberde Türk hükûmetine Kıbrıs'ın muhtemel istilâsında NATO teçhizatının kullanılmasının müsamaha ile karşılanmıyacak bir hareket olacağını» hatırlatmıştır.

Kıbrıs Davasının Hal Şekli

Yapı İşçisi Abbas Topçu

Kıbrıs konusunda gelmiş geçmiş hükûmetlerimizin uzun vadeli bir politikalarının olmadığı kanaatındayım. Mevcut güçlüklerî yenmek için olaylara göre birtakım tedbirler alınıyor. Bunun içindir ki pek fazla etkili olamıyor.

Önce gerçekçi bir görüşle uzun vadeli bir siyaset tesbit etmeliz ve bunu kamu oyuna açıklamamız lâzım geliyor. Ondan sonra gelecek her türlü zorluklara milletçe karşı konulursa Kıbrıs'ın geleceği ümit vaat edici olabilir.

Büyük devletlerin askerî üslerinden temizlenmiş federatif bir idare en iyi hal şeklidir.

Çıkmazı

Türkiye İşçi Partisinin Bildirisi

BİLDİRİ 1.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Genel Başkan Mehmet Ali Aybar'ın başkanlığında yaptığı toplantıda Kıbrıs konusu üzerine 3 saat süre ile görüşerek aşağıdaki hususların kamu oyuna duyurulmasına karar vermiştir.

Dört yıldan beri zaman zaman had safhalar göstererek devam eden Kıbrıs burhanı son vahşi saldırılardan sonra artık beklemeye tahammülü olmayan bir mesele haline gelmiştir. Kıbrıslı soydaşlarımızın katledilmelerine göz yumulamaz.

Hükûmete, Büyük Meclise verilen yetki her şeyden önce adadaki soydaşlarımızın can emniyetlerinin sağlanması, adada hüküm süren orman kanununa ve pervasızca işlenen jenosit suçlarına kesinlikle ve gerekirse silâh zoruyla son verilmesi içindir.

Hükûmet kendisine milletçe verilen bu ödevi Amerika'dan gelen itidal tavsiyelerine, baskı veya tehditlere boyun eğmeden yerine getirmelidir.

Kıbrıs buhranını bütün yönleriyle ele almak gerektiğine inanan Türkiye İşçi Partisi meselenin çözümünü sadece adadaki soydaşlarımızın dört yıldan beri uğradıkları vahşi tecavüzlerin durdurulması şeklinde mütalâa etmektedir. Şüphesiz meselenin ilk çözümü adadaki saldırı hareketlerinin kesinlikle sona erdirilmesi ve bunun için de antlaşmalar çiğnenerek Kıbrıs'a sokulmuş olan 13 bin Yunan askerinin derhal adadan geri çekilmesidir. Ancak, Kıbrıs buhranı aynı zamanda Türkiye'nin ve bütün Orta Doğu'nun güvenliği meselesidir. Bundan dolayı Kıbrıs'ın Amerikan emperyalizmi emrinde ve 48 yıl önceki emperyalist maşası Yunanistan hakimiyeti altında bir sıçrama tahtası haline getirilmesine katiyen izin verilemez.

Bütün bunlardan dolayıdır ki Türkiye İşçi Partisi Kıbrıs buhranının patlak verdiği günden beri meselenin çözümünü bir bütün olarak ele almıştır. Kıbrıslı soydaşlarımızın hak ve hürriyetlerinin teminat altına alınmasıyla Türkiye'nin emniyetinin sağlanması işlerini bir bütün olarak mütalâa eden partimiz gerçek çözümün Amerikan nüfuz ve tesiri dışında bulunduğuna inanmıştır. Bu inançla Türkiye İşçi Partisi 1964 ten beri NATO içinde bir çözüm aranmasının, boş bir gayret olduğunu tekrarlamaktadır. Kıbrıs buhranı ikinci milli kurtuluş mücadelemizin ilk safhasıdır. Kıbrıs buhranında taviz verilmesine kat'iyen göz yumulamaz.

Türkiye İşçi Partisi hükûmetin son gelişmelerden ve alınan tedbirlerden muhalefet partilerini haberdar etmesini hattâ bu tedbirlerin muhalefetle istişare ederek alınmasını demokratik rejimin bir gereği saymaktadır.

BİLDİRİ 2.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu 28 Kasım 1967 Salı günü Kıbrıs konusunda üç saat süre ile devam eden bir toplantı yaparak son gelişmeleri gözden geçirmiş ve aşağıdaki hususların kamu oyuna duyurulmasına karar vermiştir.

1 — Başbakan Demirel Kıbrıs meselesi hakkında bütün siyasi parti yöneticilerine bilgi verdiği halde Genel Başkanımızın hazır bulunmayışından ötürü Türkiye İşçi Partisi yöneticileriyle görüşmemiştir. Partimizin bu konudaki müracaatları da cevapsız kalmıştır.

Başbakanın bu davranışı Anayasanın Siyasi Partileri demokratik hayatın vazgeçilmez unsurları olarak kabul eden 56. maddesine ve demokratik usul ve teamüllere tamamen aykırıdır.

Bu sebeple Kıbrıs meselesinin son gelişmeleri hakkında ilk elden bilgiye sahip olmayan partimiz ancak, TRT ve basında çıkan haberleri değerlendirebilme durumundadır.

2 — Bu haberlerden, hükûmetin defalarca kararlı olduğunu tekrarladığı tutumundan gerilediği ve meseleyi yeniden bir pazarlık konusu haline getirdiği anlaşılmaktadır. Hükûmetin bu gerilemesi de halk oyuna meselenin barışçı yoldan çözümü gibi gösterilmek istenmektedir.

Şüphesiz Türkiye İşçi Partisi de prensip olarak bütün milletlerarası meselelerin barışçı yoldan çözümlenmesinden yanadır. Ancak, barışçı yol taviz ve teslimiyet yolu demek değildir. Oysa, kamu oyuna barışçı çözüm yolu olarak gösterilen ve hükûmetin kabule eğilimli olduğu anlaşılan uzlaşma esasları bir taviz ve teslimiyet politikasına yönelindiğini göstermektedir.

3 — Türkiye İşçi Partisi defalarca Kıbrıs meselesinin iki temel unsuru olduğunu ve kabul edilecek çözüm şeklinin bu iki şarta mutlaka cevap vermesi gerektiğini bildirmiştir.

a) Birinci Kıbrıstaki Türklerin güvenliğini ve cemaat olarak haklarını kesinlikle sağlıyacak;

b) İkincisi Kıbrıs'ın stratejik mevkii dolayısiyle Türkiye'nin ve Orta Doğu bölgesinin güvenliğini teminat altına alacak bir çözüm şeklinin bulunmasıdır.

4 — Oysa, uzlaşma esasları olarak ileri sürülen hususlar bu iki şarta cevap veren nitelikte değildir.

Türkiye'den askeri müdahale, savaş tehdidi ve silâhlı çarpışma hazırlıklarına derhal son verilmesi istendiği halde, Yunanistan'ın adadan askerlerini çekmesi, Kıbrısta Türklere karşı saldırıların durdurulması ve hayatlarının emniyet altına alınması konusunda aynı kesinlik ve müstaceliyette bir talep yoktur. Ayrıca uzlaşma esaslarında adaya gizlice sokulmus şilâhlar konusunda hiçbir hüküm bulunmaması sebebiyle Yunan kuvvetlerinin çekilmesi halinde dahi, bu silâhlarla Kıbrıs Rumlarının teçhizi ve Türklerin daimi bir tehdit altında bulundurulması durumu ortadan kalkmıyacaktır.

5 — Tarafların Londra ve Zürih antlaşmalarını tanıdıklarını teyid etmeleri şartı da yeterli değildir. Çünkü, bu antlaşmalarla vücut bulan Kıbrıs devlet düzeni fiilen ortadan kalkmıştır. Türkler Kıbrıs devlet yönetiminden dört yıldır uzaklaştırılmışlardır. Türk cemaati tecrit edilmiş, normal toplum hayatı altüst olmuş durumdadır. Antlaşmaların Yunanistanca hukuken tanınması bu fiili durumu değiştirmeyecek ve Türk cemaati Rum hükûmetinin keyfi yönetiminde kalmakta devam edecektir.

6 — Uzlaşma esaslarında Türkiyenin ve Orta Doğunun güvenliğini sağlama bakımından da yeni hiçbir unsur yoktur.

Bu güvenliği sağlamanın şartı olan, Kıbrıs'ın milletlerarası garanti altında tarafsız, üslerden asker ve silâhlardan arındırılmış bir statüye kavuşturulması öngörülmediğinden Türkiye'nin ve bölgenin güvensizliği devam edecektir.

7 — Bütün ikazlarımıza rağmen Demirel hükûmeti bu defa da kendisini Amerika'nın baskı ve nüfuzundan kurtaramamıştır. 15 Kasım olaylarından sonra hükûmetin aldığı vaziyetten gerilemesi bu baskı altında olmuştur. Böylece Demirel hükûmeti kişiliği olan bağımsız bir dış politikaya dönme ve Kıbrıs'a kesin bir çözüm getirme fırsatını bir defa daha kaçırmıştır.

Hele uzlaşma plânının uygulanmasını Amerika'nın garanti edeceği doğru ise, bu, Türkiye'nin ve Türk cemaatinin hak ve menfaatleri bakımından bir teminat değil tersine bir tehlike teşkil eder.

8 — Türk kamu oyuna yeniden hatırlatmak isteriz ki, Kıbrıs meselesi Amerika ile NATO'nun ve bütün büyük devletlerin etki alanı dışında ancak olumlu bir çözüme vardırılabilir.

Kıbrıs için nihai çözüm: Yunan askerlerinin derhal geri çekilmesi ve Türk cemaatine saldırıların kesinlikle durdurulması sağlandıktan sonra, milletlerarası garanti altında, bağımsız, üslerden, asker ve silâhlardan arınmış, tarafsızlaştırılmış, federatif bir Kıbrıs tezi üzerinde Türkiye, Yunanistan, Türk ve Rum cemaatleri temsilcileri ile Birleşmiş milletler temsilcisinin katılacağı müzakereler yoluyla sağlanabilir.

TİP Tehlikeli Yolda Buyurmuş Erenler

Neymiş o fukara edebiyatı ve de sömürü düzeni? Halkı uyandırmak sana mı düştü? Bırakta kuzu kuzu sömürüp işimize bakalım. Her temel atışta bir müteahhidin kesesini şişiriyorsak kötümü yani? Biz de müteahhidiz halden biliriz aslanım. Allah işçiyi işçi yaratmış bizi patron... dimi ya! Yine de biz iyi adamız ki işimizi onlara yaptırıyoruz, onlarla elele işi bitiriyoruz. Gerçi onların hakkı bu kadar bile yok ya gene de karınlarını doyuruyoruz. Biz işçilerle anlaşıyoruz ya. Şu İşçi Partisi midir ne karın ağrısıdır gelmiş işçilere :

«Bu müteahhit bu hastahanenin, toprağını mı kazıyor, temelini mi atıyor, dıvarını mı, betonunu mu, kalıbını, demirini, sıvasını, doğramasını, camını, boyasını, badana, çatı, kiremit, su tesisatı, kalorifer, fayans, mozayik, döşemesini mi neyini yapıyor?» demiş. Hiçbir şeyini de yapmıyor n'olacak demişler. O da : «Peki öyleyse bu işleri siz yapıyorsanız niçin sizin sırtınızdan avanta yiyor bu adam» demiş ama bereket benim işçiler gözaçık! kovmuşlar pis Koministi.

— ....

— Tabii canım ayıp ettin yetiştiriyoruz. Fakat ne de olsa yine de gönlüm rahat değil, çünkü karşıdakiler halden anlamıyorlar. İş adamı değil ki anlaşasın sus dersin susmaz memleketi talan ediyorlarmış da, çalıyormuşuz da, kendi çıkarımız için Amerikayla, Rusyayla anlaşıyormuşuz da vurguncuymuşuz, adam kayırıyormuşuz... Sanki biz bu memleketin evlâdı değilmişiz. Sanki bizim hürriyetimiz yok, illâllah be... N'olacak ırgat parçaları... sömürmenin kıymetini ne bilirler. Eğer bilseler bizim tarafımızdan sömürülmek onlar için büyük bir şereftir. Onları bu şereften mahrum etmek isteyen TİP, tehlikeli yoldadır. Bizden söylemesi. Ne de olsa bizim işçimiz. Öyle Doğu Mitingi filân yapıp bildiri yayınlamasın!

— ....

— TİP'in işi gücü işçiyi, köylüyü bizim avantamıza karşı kışkırtmak...

— ....

— Ağıza alınmayacak sözler sarfediyorlar.

— ....

— Tabii gösterebiliri mişte de vesika!

«Emekçi kardeşlerim... Ezilen her görülen vatandaşlarım. .

Emeğinin karşılığını alabilmen için tek çıkar yol :

Kendin davana sahip çıkarak meclise girmen, kendi çıkarın için kanunlar yapmandır. Ki, senin çıkarın tüm memleket çıkarlarile bağdaşır. Millî gelir dağılımındaki adaletsizliği, ancak senin iktidarda söz sahibi olman önler. Çünkü : Üretimi tüketiminden fazla olan sen, yarattığın değerin telef edilmesine asla razı olmazsın. İç sömürücü kapitalistlere ve onların ağababası emperyalistlere ancak sen karşı çıkarsın. Eli nasırlılar meclise girmedikten sonra sosyal adaleti hiç kimse getirmek istemez. Çünkü bu onların çıkarlarına karşıdır...»

Sıvacı Mehmet Tuncer

— ....

— Bak şu TİP'in işine. Bölüyor bölüyor okadar bölüyor ki, bizim zorla getirdiğimiz emperyalistlere bile çatıyor. Yirmi senedir ikili-birli anlaşmalarla, memleketimizi Vietnam kadar kıymetlendiren, hudutlarını Ardahan'a kadar gider diyen sonra bize, Diyarbakır - Raman'dan petrol satan ve de velinimetimiz efendimiz olan bu adamlara karşı ayıp oluyor valla...

— ....

— Hem işçi midir, köylü müdür onların Millet Meclisinde işi ne? Biz onlara tahsil bile yaptırmıyoruz ki memleket bölünmesin! TİP yine de bölüyor. Şu TİP olmasa memleketi ne güzel yönetiriz. Eskiden kim bilirdi sömürüyü talanı? TİP çıkmasa idi biz bu hale mi düşerdik. Kolonyalı edebiyatımız tehlikeye giriyor. Korkumuzdan kimseye şeyli yağ bile satamıyoruz. Buğdayımız kurtlu, grevlerimiz köpekli.. TİP tehlikeli yolda yürüyor diyorum inanmıyorsun.

— ....

— Ah!.. Kardeşim aah! Biz böyle miydik? Böyle olacak adam mıydık?... Biz yolsuzluklarımızı açığa çıkarttırmazdık amma bakma düştük...

Bu Yolda

İsmail E. KARAÇAY

(Yayın hayatına atılan proleter adlı emekçi dergisine büyük bir içtenlikle yazdığım bu yazımda, önce Türk köylüsünün acı gerçeklerini dile getirmek gibi büyük bir görevle yükümlü olduğumuzu anlıyor, PROLETER'i candan kutluyorum.)

Serpilir uykular. Yarı karanlıkların içinden bölünür hayat. Bir o yana bir bu yana.. bir ağaya doğru, bir emeğe doğru. İki suyun arasıdır köylük yaşantı. Köylük yaşantı bir dağardı efsanesi gibi çözülmez katı buzların dondurucu gücüdür sanki. Ve bir köylü inançlarüstü bir bağlılıkla bağlıdır efendisine. Efendiler... köleler.

Köleler... efendiler.

Ekin zamanları karıncalı tarlaların içinde uzanan ırgat oğlanların yarattığı büyük destanları yazmak görevi bize düştü. Bu destanlar ki, uzun çağların bulunmaz tanıklarından gayrı hiç bir şey değildir. Hiç bir şey değil insansızların, insan için vuruştuklarını anlatmaktan başka. Bir destan yaratmak zor değil, yaşanmış destanlar içinden. Toprakla bir olan hayatın içinden sınıf farkları yargısına ulaşmak zor şey değil. Zor şey değil hayatı ırgat suyunda tanımak...

Serpilir uykular. Yarı karanlıkların içinden bölünür hayat. Yarı karanlıkların içinden belirir toprak köleleri.

Toprak köleleri.. toprak efendileri.

Asırlardır yaşadık yetmez mi bu hayatı? Asırlardır yaşamaya da gücümüz kalmadı artık. Son nefesimizde yeni bir umut ışığı belirdi. Yeni bir umut ışığı belirdi ufukta. İnsanları topraklarıyla birlikte köle yapan komprador ağaların elinden çektiklerimiz yeter artık.

Bitmeli bu jile.. bitmeli... bitmeli. Gitmeli bu acılar.. gitmeli.. gitmeli. Akşamlar artık sabaha dönüşmeli bizim dünyamızda. Ekmek sürgünü olarak gittiğimiz yabanellerden almalı bizi, güçlü eller almalı. Köylere ışık gelmeli şimdi. Köylere okul gelmeli.

Köleler de efendi olmalı. Topraklar bağlanmalı insanlara. Topraklar yalvarmalı. Topraklar beklemeli insan elini. Aracı olmamalı. Günahkâr olmamalı. Bir kişiyi sevip de gerisini kul köle etmemeli kendisine.

Elpençe divan durmuş topraklara insanlar!

Evet.. uyanan halk yığınları biliyorlar ümidin nerden geleceğini. İnsanların, insan sömürüsüne karşı içten tepkilerini biliyor benim köylüm, benim işçim. İşçi benim, efendi de benim.

Kompradorun, ağanın elinde iki değer vardı. Biri can biri de paraydı. Cana kıydı.. parayı aldı. Emeğini aldı işçinin, ırgatın. Oğlunu okuttu avrupalarda. Çocuğunun altına araba aldı en son moda. Bizim çocukların altında eşek bile yok şimdi. O da geberince, o da gidince elden varın düşünün onun halini. Ey nerdesin adaletin düzeni, hani bu düzenin adaleti?...

Tahta barakaların altından korkuyla çıkan insan sürülerinin, boğaziçi villalarında uyuyan insanlardan farkı ne? İnsanların, insanlardan farkı olur mu hiç? Düzen adaletsiz kurulmuş bir kere. Artık bu düzenden eşitlik, sosyal eşitlik beklemek hayal olur. Hayal olur işçinin, emekçinin, proleterin esenliği. Hayal olur düzen değişmezse, çocuklarımızın eşek sırtından inip komprador çocukları gibi arabaya binmesi.

Temel.. düzen.

Temel yıkılmalı, düzen yeniden yapılmalı. Yeniden kurulmalı toplumun yapısı. Yeniden yaratılmalı bir destan. Yeniden yakılmalı türküler.. yeniden yaşamalı.

Bu yolda yeniden ölmeli. Gavur sömürmesin beni. Ben yeniden de ölürüm gavuru öldürmek için. Bu yolda emperyalizme, sömürüye, kapitalizme yeniden savaş açmalıyız. Çünkü ATA'nın emri bu :

— «Bizler emperyalizme ve kapitalizme karşı savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız.»

CANAVAR OMAR

M. Nuri Ayvalı

Canavar Omar, Niğde - Konya arasında, bundan yıllarca önce şakilik yapmış bir kişidir. Ama onun eşkiyalığı, ne bizim burjuva eşkiyalığı gibidir, ne de Doğu Anadolu eşkiyalarınınki gibi... O, zenginden alıp yoksula dağıtan bir üslup içinde yapmuştır eşkiyalığı, eğer buna eşkiyalık demek gerekirse. Yani yoksulu sömürerek mal ve sermaye birikimi yapan eşkiyadan, dağda gezen eşkiya o birikenleri alıyor ve gene gerçek sahibine dağıtıyor bir bakıma. Bu adam o zamanın zenginine göre eşkiya, fakirine göre ise sosyal adaletin uygulayıcısıdır.

Böyle bir eşkiyası da Çuvurova'nın vardır: Çöllov. O da, zenginden alır fakire dağıtırmış. Bu yüzden midir bilmem, hâlâ türküleri dillerde dolaşır onun da.

Ekmeğini emeği ile kazanan ve bir halk yazarı olan Necip Akan, Canavar Omar'ın bu özelliğini ve hayat öyküsünü bildiği için midir nedir, yazdığı bir öykü kitabına onun adını vermiştir ve bir öyküde de Canavar Omar'ı konu olarak almıştır. Kitap satışa çıkar çıkmaz da kızılca kıyamet kopmuş, gerici basın vaveylayı koparmıştır. Kitabın adını sınıfında konu eden bir lise öğretmeni hemen Bakanlık emrine alınmış, bir yıl deyinceye kadar açıkta koyularak ekmeğinden edilmiş, yazarla birlikte iki kez aynı konudan mahkemeye verilmiş ve beraat etmiştir.

Canavar Omar'da on öykü var: Deve Çanını Dengi Dengi Diye Çalar, Canavar Omar, Öküz, Köderin Hacca, Aco, Çığlık, Boyacı Hacı, Tehlikeli Heyecanlar, Vakit Çok Geç Oldu, Hırsız.

Öykülerin başlıklarından da anlaşılacağı üzere kitapta toplumun en ezilen, horlanan, aşağılanan, sömürülen katının insanlarının öyküsü vardır. Toplumcu alanın en yetkili kişilerinden taktirler yağmuştır Canavar Omar'ın yazarına.

Öykü olunca Necip Akan'ın Canavar Omar'ındakiler gibi olmalı. Nedir söyle sözümona büyük sanat dergilerinde öykü diye okuyucuya sunulan şeyler. Dibi yok, başı yok. Ne dediği belirsiz şeylerden bıktı, usandı okuyucu artık. Bu satırların yazarı, bugüne dek Deve Çanını Dengi Dengine Çalar gibi, Köderin Hacca gibi öykü okumadı. Hâlâ tadı damağımda o öykülerin.

Necip Akan'ı güçlü kılan şunlar:

Bir kez yazar, dili zorlamıyor hiç. Köyce, köylüce yazıyor. Çünkü kendisi köylü. Dili ustalıkla kullanıyor.

Canavar Omar'ın ikinci başarılı yanı yurt ve toplum sorunlarını usta bir tarzda ortaya koyuşundadır. Canavar Omar'daki öykülerde ağa, eşraf ve mütegallibenin iç yüzü bütün ayrıntılarıyla görülmektedir.

Deve Çanını Dengi Dengi Diye Çalar adlı öyküden bir bölümü gelin birlikte okuyalım:

«Kevgirin Sülüman tarladan döndü, evlerinin önündeki kalabalığı görerek yüreği hopladı, koştu, kalabalığı yarıp içlerine daldı.

«Babası ihtiyar Kevgir, çamurdan toprak damlı, yıkılmağa yüz tutmuş kayıt damının kapısının üstüne İşçi Partisi tabelâsının son çivisini çakmağa çalışıyordu. Bir yandan çivinin başına elinde tuttuğu keser, bütün gücüyle indiriyor, diğer yandan da çevresini alan köylülere bağırıp çağırıyordu.

«İhtiyar kevgisi bir süre izledi Sülüman. Kalabalığı göğüsleyip evine yürüdü. Köyün muhtarı önünü kesti. (...)

«İhtiyar Kevgir: «Savsaklayıp durmayın» diye bağırdı ve elindeki keseri imama sallıyarak ekledi:

«Sen sus bi yol. Aklıyın irdiği gadar garış. Ezberci geveze guşlar gibi bi gaç namazlığı şakıyaraktan comaatı yatırıp kaldırmaya benzemez bu iş. Sen de bilmen, mıktar da bilmez bu işi. Biriniz de haberdar deâlsiniz bu işten. Tümünüz kökü dışarda ve de gasaba eşrafına bağlı bi pisliğin savsaklaması içindesiniz. Yoksam karşıma çıkaraktan dırdırlanmazdınız heç. Garşınıza alacağınız bi kimse ben deâlim bi kez. Yağla yarma buluşur, soğan arada curuşur. Len mıktar, sen bu köyün yitiştirmesi deâl misin? Ben neyim, gavur ilinden mi geldim ben. Şimdi şen ne denli onlardan yana olsan da sonunda benim yanımda olman, ya da benim senin yanımda olmam, bi cızgıda olmamız bi zorunluk. (...)

Kişi kitabı okuyunca olanlara daha bir akıl erdirebiliyor. Üretimi yapanla üretime beleşten konan arasına bir kalın hat koyup toprağı işleyenle feodal toprak ağalığının çelişkisine aydınlık kazandırıyor. Daha önemlisi haberi köye indiriyor. Büyük büyük lâflar etmiyerek ve konuyu köylünün anlayacağı bir düzeye getirerek yapıyor bunu. Burada, sanat, çalışan üretici sınıf emrine veriliyor. Sanat sanat içindir ya da sanat evrenseldir görüşleri de aşılıyor. Aynı öykünün bir başka yerinde konu daha da açılıyor: «Deve çanını dengi dengi, dengi dengi diye çalar. Devenin çanına ot tıkayaraktan gerçeklere sırt çevirmenin bi gıymatı yoktur. Bunlar bi yana tabiyattan (doğadan) pay biçin be! Bi gece var, bi gündüz. Sürekli olaraktan garşı dururlar birbirlerine bunlar hep. Şundan garşı dururlar ki birbirlerine benzemezler. Dünyamızı biri garartır, beriki aydınlatır. Sürekli bi şekilde dırdır içindeler hep. Onlar gadar olup da, ya da, onlara bakaraktan hisse çıkarıp da yirimizi alıp bi görevimiz olduğunu bilmiyoruz. Onlar ne: bi tabiyat! Biz: bi insan! Bizim aklımız var, onların bi aklı bilem yok. Aklımızı gullanaraktan onları tımarlayıp her bir biçime sokacak güçte olmaklığımız gerekirken onlardan geriyiz. Yirimizi bilmiyoruz daha. Onlar olup kimiğle dırdır ideceğimizi bilmiyoruz. Toprağı işler, mahsulü gasaba ağasına gaptırırız. Toprak ve emek ürünlerimiz onların hisabına aktarılır. Bu, bi haksızlık. Bundan, onlar daha zenginleşir, bizler daha da fakirleşiriz. Bunun bi haksızlık sonucu olduğunu düşüneceğimiz yirde gaderimiz, yazğımız diyerekten boyun büküp gayıl oluruz kötülüklere. Kötülükleri örtmek için, bi de, cenabı mevlâ düşüncesi gatarız işin içine. Cenabı mevlâ düşüncesini bi örtü yaparız kötülüklere. Bi araç olur kötülükler için o. Duvar diplerinin kölgeliğinde elinizi şakağınıza dayayaraktan kakacak öküz gibi afakî gözlerle ufka bakacağımıza birez bunları düşünün. Fakirin garşı geleceği şiy yoksulluğun nedeni olmalı. Zenginin daha da zenginleşmesi ve de düzenin böyle sürüp gitmesinin olagan gösterilmesine aldanmayın. Böyük bi yalan bu! Gişiliğinize sarılaraktan yıkmaya bakın bu gaydayı. Gasaba ağası hisabına ektiğiniz topraklar bahçe olup gelir. Bi gaç yıl sonra onların hisabına da olsa üstünde işleyip ekeceğiniz toprak galmıyacak. Govalıyacaklar bizi buradan. Bu topraklar köyün. Bu köy işleyip ekiyor bu toprakları. Toprağın asıl sahibi toprağı işleyip ekendir.»

Necip Akan köylülerle

Leylâ ile Mecnun, ya da Tahir ile Zühre kitapları var. Bunlardan ayrı bir de bilimsel sosyalizm var. Necip Akan, öyküsüyle, bilimsel sosyalizmi köylünün raflarında eksik olmayan Leyl âile Mecnun gibi bir anlatım biçimine sokuyor. Yazar:

«Bütün sorunların en alt yirine el atıp toprağa da varan bi garışmayla her bi şiy bi anda değiştirilip düzeltilecek» derken üretim araçlarının vasfını bir çarşaf gibi önümüze seriyor. Toprak işçileri geçimlerini sağlamak için grevlere sarılıyor. Belli koşulda ücretlerin yükseltilmesi olayı gerçekleşiyor. Bu kez tüketim maddelerinin fiyatları yükseliyor. Haraket tıkanıp kalıyor. Grevler çözmüyor konuyu. Çünkü istihsal vasıtaları istihsali yapanın elnide değil. «Toprağa da varan bi garışmayla tümcesinde yazar üretim araçlarının üretimi yapanın elinde olması gibi bir görüşle konuya çözüm şekli getirmeğe çalışıyor. Arkasından «Ama bu, küreği ve gazmayı ve de baltayı alarak deâl. Gan dökülmiyerek ve yeni çağın gerekleri olan haklara dayanılarak olacak» diyor. Anayasa var diyor, oy hakkı var diyor. Barışçı yola sarılıyor. Olanakları koyuyor ortaya.

Kitabı yönetim yanlış açıdan yorumlamaya kalktı. Savcılıkça kitap üstüne iki kez dava açıldı. Bir öğretmen kitabın adını ağzına aldı diye bir yıl ekmeğinden oldu. Yazarı çalıştığı işyerinden çıkardılar. Aç konmak isteniyor yazar. Ama bilindiği gibi TÜRKİYE'DE YARGIÇLAR VAR da öğretmen beraat ediyor, yazar beraat ediyor. Ama idarî tasarruflara yargıçların dahli geçmediği için öğretmen bir yıl açıkta kaldıktan sonra tâ Erzurum'a sürülüyor Adana'dan. Yazar işinden oluyor.

Canavar Omar olay yapan bir kitap. Basın aylarca üstünde durdu. Özellikle iktidar basını yazarı tevkif ettirmek için çok çaba harcadı. Art niyetler yargıçlar barajını aşamadı ama. Şunu aştı ki yazar ekmeğinden oldu.

Yazar bir özel sektörde çalışıyordu. Özel sektöre yönetimden tutun da bankalara kadar tazyikler yapılıyor. Necip Akan'ı çalıştırmayın, atın işinden. Özel sektöre nasıl olsa mahkûm olacak, o zaman atılır diye bir süre işi geçiştirdi. Bunu da sırf tazminat vermemek amacıyla yapıyordu. Ama yazar beraat etti. Mahkûm olmayınca işinde kaldı, çıkarılamadı. Bu kez baskılar tazelendi. Mahkûm olunca çıkarırız diyordunuz ya işte mahkûm olmadı, daha ne tutuyorsunuz denmeğe başlandı. Bunlar el altından yapılıyordu

Nice dolaplardan sonra, Necip Akan işinden oldu. Oldu ama boş mu duruyor Necip Akan. Kuruyor bir dergi: PROLETER! Sürdürüyor savaşını bu yolla. Daha bir güçlü, tam bağımsız olarak. Bizim komprador burjuvazi de şimdi:

«Arının deliğini çöpledik, daha mı iyi oldu şimdi yani diye akılsız başının cezasını çekecek bir çift ayak arıyor. Ama hepsinin ayağı bozuk, kellesi boş. Ayıklasınlar bakalım şimdi pirincin taşını.

Necip Akan, cengâver bir halk yazarıdır. Canavar Omar, sülüğün üzerine dökülen tuz gibi bir kitap. Proleter de öyle.

Toplumcu dostlar Canavar Omar'ı mutlaka okumalıdırlar.

KURTULUŞ ÇARESİ

İşçi İmadedtin Bıçakçı

Tanımadığım bir mahalleden geçerken evlerin önünde çömelmiş iki kişinin konuşması ilgimi çekti. İkisi geçimsizlikten birbirine dert yanıyorlardı. Yanlarına yaklaştım. Günaydın dedim. Günaydın dediler, yanlarına çömeldim, derdiniz nedir dedim işsizlik dediler, ne iş yaparsınız dedim amelelik dediler. Hayır dedim siz amele değilsiniz Anayasa yeni haklar tanıyor amelelikten işçiliğe terfi ettirdi tüm beden işçilerini tanıdı ama gene perişanız esir gibi sabahtan akşama kadar çalış da aldığın yevmiye ancak seni doyurabilsin o da iş bulabilirsen.

Ya evdekiler dedim. Çocuklar anam Gülüzar kaç çocuğun var dedim sekiz çocuk üçü kız beşi erkek ötekine sordum beş çocuk dedi hepsi de aç.

Köyden geleli bir buçuk ay oldu bir inşaatta yirmibeş gün çalıştık sonradan iş bitti diye atıldık bir haftadır avareyiz.

Hangi partiye rey attınız dedim.

Kırata attık reyimizi.

Neden kırata attınız.

Partililer size iş bulacağız, köyünüze su, elektrik getirteceğiz, yolunuzu yapacağız dediler.

Eyyy, ne oldu sonra.

Ne su getirdiler ne de kendileri göründüler.

Mesele anlaşıldı bakın dostlarım dedim sizin için tek kurtuluş çaresi var böyle deyince ikisi de yüzüme sevinçle baktılar ağzımdan çıkacak kelimeyi sabırsızlıkla bekliyorlardı.

Öyle ağbiyler kendi kendimizi seçmek yani sizin gibi fakir birini seçip meclise yollamak.

Ya o da bizi unutur yorganı başına çekerse.

O da sizin gibi fıkara olduğu için kendi menfaatini koruyabilir ancak onun menfaati sizin de menfaatiniz. Bir fıkara fukaraların lehinde kanunlar savunur bir zengin fukarayı düşünmez sadece zenginleri düşünür zenginleri daha zengin yapan kanunlar çıkartır. Fıkareler zenginlerin altmışdört mislidir buna rağmen zenginler mecliste fukaralardan emekçi sınıfından yirmidokuz kere fazladır.

Türkiye'de otuziki buçuk milyonun otuziki milyonu fukara emekçi sınıfından. Geri kalan yarım milyon zengin vardır. Halbuki fukaralar uyanıp kendileri meclise dolsa zenginler devede kulak olacak. Herkes işe kavuşacak işsiz kimse kalmıyacak devlet herkesin çocuğunu ilk okuldan en yüksek okula kadar bedava okutacak. Kaleminden defterinden yiyim ve giyimine kadar her şeyi devlet karşılayacaktır. Herkese yeterince toprak, toprakta çalışmıyanlar çalıştıkları meslekte yetecek kadar aylık gelir hastalığında hastanede herkese devlet bakacak. Köylerde kooperatifler kurarak köylünün yetiştirdiği malları satın alacak köylünün mahsulü soğuktan yağmurdan ya da herhangi bir sebepten yetişmezse devlet o köylünün sarf ettiği paranın ve emeğin karşılığını verecek.

Velhasıl millet rahat bir ohhh diyecek artık.

Ben anlatırken hep iyi iyi çok iyi diyorlardı. Pekiyi dediler devlet toprağı nerden getirecek çocukları okutmak için parayı nerden alacak. O zaman emekçi partinin millet vekilleri kanun çıkartacak. Kanuna göre toprak ağalarının beşyüz dönümden fazla toprağını bu toprağı işleyecek köylüye verecek. Toprağı olmayıp da çok zengin olanlar artık banka açamıyacak. Bankalar devletin olacak ve bankalardan kazanılan paranın hesabını kimse bilmez. İhracat ithalât yapanlar artık ithalât ihracat yapamıyacaklar. Sigortacılar da sigortacılık yapamıyacaklar. Hani şu yangın, hayat, ölüm sigortaları. Onlar da devletin olacak. Sigortalardan da kazanılan para bankalarıaki kadar çoktur.

Çok iyi amma kominstlik diyorlar bunlara.

İşte size anlattım. Neyi kominstlik bunun. Bunda bizim için zararlı bir şey var mı?

Yookk. Yalnız zenginlere var.

Hayır zenginlere de olmuyor. Zenginler çok zenginken zenginlikleri iniyor. Onlar hâlâ zengin. Fakirleşseler ne çıkar birazcık. Otuz iki milyon fakir perişan iken bu yarım milyon zengin çok zengin milyoner idi.

Evet çok haklısın dediler. Biz de bundan böyle emekçi partisine oyumuzu vereceğiz.

O zamana kadar unutursunuz dedim.

Öfkeli bir şekilde :

Unutmuyacağız.

Zengin partisinden bu çektiğimizi çocuklarımızın çektiklerini fitil fitil burunlarından getireceğiz. Onların çocukları şimdi hazıra konucu ve yiyici. Ama biliyoruz ki babalarının sömürücü olması çocuklarını sorumlu kılmaz. Hiç hıncımız olmıyacak çocuklarına. Onlar bizim ortamımızda eğitilecekler.

Yanlarından ayrıldığımda çok müsterihtim. Hiç olmassa saflarına katılmalarını sağladım.

Bari Çocuklar Mutlu Olsun

Elektrik Teknikeri Mehmet Tükenmez

Henüz 21 yaşında, hayatın nice acı lokmalarını hazmedip sefalet içinde okuyan Güneydoğu Anadolu'nun bir köylü çocuğuyum. 15 yıllık tahsilim süresince çok şeyler kazandım, öğrendim, haksızlıklara göğüs gerdikçe de ızdırap çektim. Bu elem dolu yaşantımı şuracıkta hatırladığım ve düşündüğüm hızla yazamadığım için özgünüm. Lâkin bu günlere kavuşmanın ve acıları dindirebilmek için her proleter vatandaşım gibi ben de, hiç olmazsa gerçekleri objektif olarak yazma imkânını bulduğumun mutluluğu içindeyim.

1952 de Adıyaman'ın Pehnik (Akçakaya) köyünde ilk okula binbir sefalet içinde devam ettim. Yaz - Kış giydiğim lâstik pabucun altı delik, içinde çamur vıcık vıcık ediyordu. Babam, amcalarım ve dayılarımın bir yıllık (bütün masraf dahil) 250 lira para yardımı ile Pazarcık orta okuluna girdiğimde 30 lira ev kirasını (ev denmez ya..) üç arkadaş zor ödüyorduk. Gıdasızlık ve bakımsızlık yüzünden zihnî bir şok geçirip, üstelik fakirliğimin o zaman bahşettiği aşağılık duygusu tesiri ile şuurumu kaybedip deli olmuşum. Bereket versin tımarhaneye götürmediler, deli oluşumun nedenlerini de sormadılar. İkinci bir şok geçirdikten sonra anlattılar bu benim olayları. Kış mevsiminde yanıma gelen dayım, notlarıma bakıp sevinirken, halime bakıp ağlıyor ve;

— Ah fakirlik aahh..! Eğer Tanrı bizi fakir yaratmış ise ve buna mahkûm etmişse en büyük adaletsizliği yapıyor. Bundan beter cehennem azabı olur mu? diyordu. Bütün insanların eşit haklara sahip olarak yaratıldığını biliyordu ama, «ama» sı vardı işte.

1962 de Polis Koleji imtihanında benim ders verdiğim arkadaşlarım başarı gösteriyor da ben gösteremiyorum. Bakın şu işe; neden? Çünkü benim torpilim yoktu. Fakir bir köylü çocuğu idim. Kahpe dünyaaa...

Maddi imkânsızlıklar dolayısıyla Malatya Lisesi II. sınıfından ayrıldım. Lisedeki çileyi hiç sormayınız. Çünkü her proleter çocuğu benim karanlık hayatımın aynısını yaşamıştır. Gitsin de gelmesin o hüzün dolu, çile dolu kara günler. Ankara'da Keçiören Sanat Okulları Fakir Çocuklar Yurduna gelerek lise II. de iken enstitünün IV. sınıfına kaydoldum mecburen. Ben ne bileyim birader, Ankara ne Malatya'ya, ne de Pazarcık'a benzemiyormuş meğer. Oralarda yırtık pantolonumu, babamın eski ceketini giysem de yadırgamıyordu. Fakat burası Ankara, ne yapıp - yapıp üzerine düzgün bir şey geçireceksin. Öyle ama para yok, yok işte. Kızılay'ın yardımı da olmasaydı cıs - cıbıl kalacaktım hani...

Ulus - Keçiören arası 6 km. lik yolu 15 kuruş otobüs param olmadığı için ekseri yaya gidip geliyordum. Bütün arkadaşlarım buna da tanıktırlar. Şimdi elektrik teknikeriyim. Lâkin tahsilden başka sosyal meselelerimizin halli için de uğraşıyorum. Çünkü benim çektiğim ızdırapları unutmadım. Bari tüm çocuklar mutlu olsun.

Adıyaman'ın Gölbaşı ilcesinde uyanmış proleter - emekçi, aydın arkadaşlarımızın desteği ile T.İ.P.'i kurduk. Bu arada az baskı yapılmadı bize. Nice ağıza alınmıyacak ithaamlara maruz kaldık. Fakat sabırla her şeyi anlattık. Anlıyanlar ve uyananlar «yanınızdayız» dediler. T.İ.P. ilce Başkanlığına da beni seçtiler. Gördüğüm ve yaşadığım gerçekleri ilcemizdeki «Gölbaşı gazetesinde» yazıyorum. Bazı yakınlarımın dahi düşünmeden attıkları çirkeflere rağmen, o küçük basın yoluyla proleter - emekçi vatandaşlarımızı uyarmaya çalışıyoruz ve uyanıyorlar da.

T.İ.P. Genel Merkezinde M. Ali Aybar ve Rıza Kuas bana «Genç Başkan seni tebrik ederiz» derlerken, bir vatani vazifemi ifa ettiğimi hissettiğim için mutluluğum ölçüsüzdür.

Büyük Ata millî bağımsızlığımızı kurtarmış fakat ekonomik bağımsızlığımızın da zaferini yapmayı düşünürken hayata gözlerini yummuştur. Ama bu ikinci kurtuluş savaşının başarısını kutlayacağımız gün yakındır. Türlü dolaplarla insanın insana köle olması, sömürücülük ve insanların yaşama şartlarındaki dengesizliği kaldırıp bir örnek olacağımıza kalbim gibi inanıyorum. Ve bütün emekçi vatandaşlarıma son sözüm şudur : Ağlamayan çocuğa meme vermezler. Kavgamızda hepimize başarılar, proleter kardeşlerim.

YOLSUZLUK

Köylü Kadir Usluer

Ereğli'ye bağlı Kurtviran belediyeliği için emir geldi. İreis Memet Altındaş Ereğli'de marangoz iken iç işleri bakanının pusulası veya mektubuynan gurtviran köyüne ireis oldu.

Yini belediye inşası için Angaradan planı purocesi geldi. Gırk yedi bin lira keşif bedeli gonmuş. Bunun açık ihaleyle yahut gazete ilanıylan yapılması ilazım iken doğrudan doğruya iki ehliyetsiz iki garnesiz ustaya bazarlık usulüyle kırkyedi bin liraya keşif bedeli fiyatıynan ustalara bazarlık usulüyle virilmiştir.

Bu belediyenin yitkisi altında mıdır değil midir?

Belediyenin ganunlarına göre bu altıyüz liradan fazla bazarlık usulüyle viremez. Nasıl oldu da belediye kazete ilansız ve ihalesiz bu iki ustaya virdi.

Virilen ustaların ehliyeti garnesöylesinler bakalım. Bu nasıl olurmuş bi görelim. Varımış disinler bakıyım. Gatiyen!

Teminatsız meminatsız nısıl iş.

Bunun bi ehlisine, mutahidine virilseydi devletin bunda istifadesi olmazmıydı. Yazzık değilmi devletin parasına. Bu kırküç bin lira si var mıymış, varmıymış da virmiş gırk bin liraya düşmez miydi? Devlet burda öldürülüyor. Millet virgi viriyor devlete milleti düşünen kim.

Adam marongoz dükkânı açmış dezgâh gurmuş. Sen gel diki ireis olacan Gurtvirana gabat dükkanını dezgahını.

Bu nasıl demokrasi seçimi? Teminatsız meminatsız bu nasıl ihale. Kitabına uydurmak değilde nedir bu iş.

VARDIR

Ali Vatandaş

Kenarında dağlar vardır sıra sıra
Ovalar uzanır eteklerinde
Ve bunların yanı sıra kokarlar
Çiçekler arıların peteklerinde
Üç tarafında görebilirsin denizi
İçinde eksilen balıklar oynaşır
Kimse bilmez nasıl geçer günlerini
Göller vardır, nehirler vardır
Akşam olmadan renkleri koyulaşan
Ve madenleri vardır altında
Şehitleriyle karışan
Fabrikaları vardır, az da olsa çalışanı
Tesisi vardır üssü vardır
Ve bütün okullarında
Atasının büstü vardır.

Memiş

Babam
Adıma Memiş demiş
Beş yaşındaymışım Koreye gittiğimde
Aslan demişler orda babama
Destan demişler orda babama
İşte böyle kardeşim
Ben Memiş

Babam Korede
Amerikan dostluğuna
Miras olsun demiş
Mezarını vermiş
Anam künyeyi aldığında
Çiçeği burnundaymış
Veremden ölmüş

Siz beni bilemezsiniz
Çünkü beni, ben bile bilememişim
Savaşta Mehmetçik derler adıma heyy!.
Şehit olup ölmesini bilmişim
Fakat bir türlü gülmesini bilmemişim ben
Barışta beş kâğıda pamuk toplayan
Memişim ben
Elim
Silâh tutar
Saban tutar
Çapa tutar
Kalem tutmaz
Kitap tutmaz
Çatal tutmaz
Neden?
Bilememişim
Alnıma yazmışlar kara yazıyı
Bellemişim ben

Bak işte benim
Kardeşim
Mehmedim ben Memişim ben
Sonra dört senede bir sıra gelir
Vatandaş olurum oyy!.
Oy atar, of çekerim
Aaa..
Sen beni tanımadın mı bak şekerim
İpliğimi çekip de
Ayağımı pabuçsuz
Elimi çatlamış görüp
Gülme

Gün olur harman olur güzelim
İş başa düşer olur
Şalvar ayağa
İşte o zaman gör sen beni
Tüm güçlükleri nasıl da aşarım
Kırkbin köyde kırkbinlerce konduda
Kırkbinlerceyim
Ben varım, ben yaşarım

KARA ÇOR

İmece
Aylık dergi
Abone olunuz,
abone bulunuz.
İlân — 4

Ant
dergi okuyunuz,
okutunuz.
Haftalık toplumcu
İlân — 5

iç olaylar

BİR SOVYET TEKNİSYEN HEYETİ ANKARA'YA GELDİ

Yuri Kalansnikof başkanlığındaki 14 kişilik bir Sovyet teknisyenler heyeti, Sovyetlerin Türkiye'de kuracakları üçüncü Demir-Çelik Fabrikasıyla ilgili görüşmelerde bulunmak, şartları tesbit ve anlaşmayı imzalamak için Ankara'ya gelmiştir.

Sovyetlerin satın alacakları mal karşılığında kuracakları demir-çelik fabrikasıyla ilgili görüşmelere başlanmıştır.

———oOo———

HAZİNE ARAZİSİNİ KÖYLÜLER İŞGAL ETTİ

Ceyha'nın Mercan köyünden üçyüz kadar köylü öteden beri Arif Yaltır'ın sürdüğü binyüz yetmiş dekarlık araziyi işgal etmiştir.

Köylüler ele geçirdikleri araziye buğday ekmeğe girişmiştir. Ancak Ceyhan'ın çiftçilerinden Arif Yaltır, araziyi uzun süredir işlettiğini öne sürerek adamlarını toplayıp köylülerin araziyi ekmesine engel olmuştur.

Olaya jandarma el attığından Arif Yaltır'ın adamları ile köylüler arasında çıkması muhtemel tabancalı çatışma önlenmiştir.

Köylüler arazinin hazineye ait olduğunu savunmaktadır.

———oOo———

TOPRAK KAVGASINDA BİR KİŞİ ÖLDÜ

Bismil'in Benli köyünde tarla anlaşmazlığı onbeş kişinin taş, sopa ve av tüfekleri ile biribirlerine girmelerine sebep olmuştur.

Arbedede Bedrettin Uzunyer adında bir genç ölmüştür.

Elebaşı olarak jandarma tarafından yakalanan yedi kişi adalete teslim edilmiştir.

———oOo———

ARAZİ YÜZÜNDEN SİLÂHLI ÇATIŞMA OLDU

Urfa'nın Birecik ilçesinin Ekenek köyünde arazi anlaşmazlığı yüzünden Yılmaz aileleri arasında kanlı bir çatışma olmuştur.

Altmış yaşlarında Emine Yılmaz ölmüş, İşmail, Hasan, Fettah ve Mahmut Yılmaz ağır surette yaralanmıştır.

Nuh, Mahmut, Hamo, İbrahim ve Mehmet Yılmaz tutuklanmıştır.

———oOo———

AMERİKA'DAN İTHAL EDİLEN PİRİNÇLER KURTLU ÇIKTI

Amerika'dan aldığımız pirinçlerin kurtlu olduğu meydana çıkmıştır. Pirinçler dezenfekteye tabi tutularak piyasaya çıkarılmak isteniyorsa da bazı resmî kuruluşlar bunu engellemeğe çalışmaktadır.

Tüccarlar pirinçlerin elden çıkmaması karşısında endişe etmektedirler.

TOHUMLUK BUĞDAY KARABORSADA

Güz ekimi geçmesine rağmen köylünün tohumluk buğday ihtiyacı giderilememiş olup köylerde tohumluk buğday karaborsa satılmaktadır.

Tüccarlar tohumluk buğday sıkıntısı çeken yerleri tesbit ederek Altınova buğdaylarını sıkıntı çekilen yerlerdeki köylülere karaborsa fiatla satmağa başlamışlardır.

Olayla ilgili yetkililer karaborsanın önlenmesi için ellerinde kanuni mevzuat olmadığını açıklamışlardır.

———oOo———

DOKUZ ZEYTİNYAĞI SANIĞI TÜCCAR AĞIR CEZAYA VERİLDİ

Zeytinyağına makina yağı karıştırıp İtalya'ya sevk eden dokuz tüccar ağır cezada yargılanacaktır. Bilindiği gibi dokuz sanıktan üçü halen ceza evinde bulunmaktadır.

Zeytinyağına makina yağı karıştıran tüccarlar hakkında üç yıldan on yıla kadar ağır hapis cezası istenmektedir.

———oOo———

NATO SAVAŞTA TÜRKİYE'Yİ DÜŞMANA TERK EDECEK

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Amerika'ya şiddetle çatarak şunları söylemiştir :

«İkinci kurtuluş mücadelesi başlamıştır. Düşman Amerika'dır. Amerika geldiği yoldan gidecektir. Pasif direnme kampanyasına hız verilecektir. Yurdumuzda görevli her Amerikalıyı gittikçe daralan kin ve nefret çemberi içine alacağız. Bu çember gittikçe daralacaktır. Tıpkı bir akrebin etrafındaki ateş çemberi gibi.

NATO'nun ikili anlaşmalarının güvenliğimize hiç bir hizmeti yoktur. Tersine biz bu ittifakın içinde kaldıkça güvenliğimiz tehlikede olacaktır.

Türkiye'de yapılan NATO tatbikatlarının hep çıkartma tatbikatı oluşu, oyalama savaşlarından sonra Türkiye'nin düşmana bırakılacağını ve sonradan kurtarılacağını teyid etmektedir.

———oOo———

ALTMIŞ ÖĞRENCİ AMERİKAN SÜT TOZUNDAN ZEHİRLENDİ

Ödemiş ilcesinin Bozdağ köyü ilk okulunda okuyan 60 öğrenci içtikleri Amerikan süt tozundan zehirlenmiştir.

Zehirlenen öğrencilerden 45 inin miğdesi yıkanmış olup altı öğrencinin durumu çok ağırdır.

YAĞ SANIĞI GOMEL KARDEŞLERİN KAÇTIĞI SANILIYOR

Zeytin yağına makina yağı karıştıran Gomel kardeşler polisin aramasına rağmen bulunamamıştır. Nerede oldukları bilinemiyen Reşat ve Sami Gomel kardeşler ile Zikna Kollektif Şirketi yetkililerinin yurt dışına kaçtığı sanılmaktadır.

———oOo———

İŞ KANUNUNUN İPTALİ İSTENDİ

Türkiye İşçi Partisi, 931 sayılı İş Kanununun iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

T.İ.P. «Kanunun sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmaz niteliğini ve emeği ile geçinen işçileri, patronun emrinde dilediği gibi kullanıp dilediği zaman atabileceği bir araç haline getirdiğini» öne sürerek kanunun iptalini istemiştir.

———oOo———

BAŞLIK PARASINI BULAMIYAN GENÇ İNTİHAR ETTİ

Niğde'nin Taşpınar köyünde 25 yaşında Mustafa Kocaoğlu, A. Z. adlı sevgilisini babasından istetmiştir. Kızın babası kızı için on bin lira başlık istemiştir. On bin lirayı bulamıyarak teessüre kapılan Mustafa Kocaoğlu intihar etmiştir.

———oOo———

DOKSANLIK NİNE İLE TORUNLARI BOĞULDU

İzmir'in Yeni köyünde sıkıştırılmış pamuk yığınları arasında yatan 90 yaşlarında bir nine ile iki torunu gece uyurlarken dağılan pamukların altında kalarak boğulmuşlardır.

90 yaşındaki Molla Sevik ile 18 yaşındaki torunu Hafize ve 14 yaşındaki Şaban'ın cesetleri pamuk yığınları arasından çıkarılmıştır.

Olay köyü mateme boğmuştur.

———oOo———

OTUZ BİN İŞÇİYE İKİ DOKTOR DÜŞÜYOR

Sivas'ta Sosyal Sigortalar Hastanesinde halen iki doktor görev yapmaktadır. İki doktor günde beşyüz hasta işçiye bakmak zorunda kalmıştır.

Bu nedenle şikâyetler hat bir safhaya gelmiştir.

———oOo———

BİR ASKER KOMÜNİZİM PROPAGANDASI YAPTIĞI İDDİASI İLE TUTUKLANDI

Diyarbakır'da askerlik görevini yapmakta olan Osman İlhan adında Sivaslı bir er, Sivas'ta izinli bulunduğu bir sırada komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla tutuklanmıştır.

Osman İlhan adındaki er, Din Adamları Derneğinde imamlarla konuşurken «Komünizmin emekçi ve köylülerin örgütlenerek burjuva iktidarını zorla ele geçirmeleri» demek olduğunu, «gayri ahlâki bir yönü bulunmadığını» söylediği ileri sürülerek savcılığa ihbarda bulunulmuştur.

Osman İlhan'ın duruşması tutuklu olarak yürütülecektir.

DÖRT BİN GECEKONDU YIKILACAK

Eskişehir'de dört bin gecekondu yıkılmasına karar verilmiştir. Öğrenildiğine göre bu bölgede İmar ve İskân Kanununa aykırı olarak beş bin gecekondu bulunmaktadır. Buralarda şehre akın eden köylüler oturmaktadır.

———oOo———

BİR KÖYÜN 253 AİLE BAŞKANI ADLİYEDE

Bursa'da Yenişehir'in Koyunhisar köyünde 253 aile başkanı, oturdukları toprakların kendilerine ait olmadığı iddiasiyle mahkemeye verilmişlerdir.

Bulgaristan'dan göçmen olarak gelen köylüler 99 yıl önce Osmanlı Devleti yetkilileri tarafından bu topraklara yerleştirilmişlerdir.

Mahrukizâdeler adında bir aile köylüleri mahkemeye vermiştir. Dava 22 yıldan beri sürmektedir. Köylüler davayı iki kez kazanmıştır. Ancak Temyiz Mahkemesi kararlarını bozmuştur. Duruşmada on yargıç değişmiştir. 259 haneli ve 1044 nüfuslu Koyunhisar köyünde bu yüzden mahkemeye verilmemiş tek kimse kalmamıştır.

———oOo———

T.İ.P. ÖZEL OKULLARIN DEVLETLEŞTİRİLMESİ İÇİN KANUN TEKLİFİ HAZIRLIYOR

Türkiye İşçi Partisi Genel Merkezince yayınlanan bir bildiride, özel yüksek okulların Anayasa ve devlet plânlamasına aykırı olduğu ileri sürülmekte ve T.İ.P. Meclis Grupunun bu okulların devletleştirilmesi için bir kanun teklifi hazırlamakta olduğu ifade edilmektedir.

Bildiride, özel yüksek okullar kurulmasını öngören kanunun Anayasanın 12 ve 120 nci maddelerine aykırı olduğu belirtilmekte ve bu konuda şöyle denilmektedir :

«Anayasanın 120 nci maddesi «Üniversiteler, ancak devlet eliyle kurulur) der, ama amaçlariyle birer üniversite ya da fakülte niteliğinde olan özel yüksek okullar, özel kişiler tarafından kurulmuş, birinci amacı (ticaret) olan ve Anayasanın bu maddesiyle çelişen kurumlardır.

Anayasanın 12 nci maddesinde ise (Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz) denilmektedir. Her yıl, binlerce lise mezunu genç, üniversiteye giriş sınavlarını kazanamamakta ve yüksek bir ücreti ödeyebilecek durumda olanlar özel okullara girebilmektedirler. Bu bir imtiyazdır ve Anayasanın vatandaş için tanıdığı fırsat ve imkân eşitlikleri ilkelerine de aykırı düşmektedir.»

Russel Divanı Sanık Dinliyor

Roskil'de toplanan Russel Divanı, Amerikalı harp suçlularını yargılamaktadır.

Mahkemede Amerikalı tanıklar dinlenmiştir. Tanıklardan Tuck, 33. üncü piyadede görev almıştır.

Tuck: «Vietnamlı tutuklulara şahsen işkence yapmadım. Ancak Vietnamlı bir tutuklunun bütün vücudu bıçak darbeleriyle delik deşik edilmiş ve 24 saat süre ile dikenli tellerden yapılmış bir kafes içinde hapsedilmiştir. Dikenli teller, tutuklunun hareket ettikçe vücudunu yırtıyordu. Bunları gözlerimle gördüm.» demiştir. Tuck şunları da ilâve etmiştir. «Helikopterde yolculuk ediyordum. Helikopterde iki Vietnamlı tutuklu daha vardı. Bir Amerikalı makineli tüfek nişancısı tutuklulardan birinin güldüğünü sanarak helikopterden boşluğa yuvarlandığını gözlerimle gördüm.»

Vietnam'daki Amerikan ordusunda ırk ayırımı da yapıldığı açıklanmış olup 117 beyaz Amerikalıya karşı 150 zenci Amerikalı Vietnam savaşında görev aldığı öğrenilmiştir. Keşif erleri özellikle zenci erlerden seçilmektedir.

Amerikalı askerler her Vietnam köyü baskınında «DELİLİK DALGASI» yaşamaktadırlar. Baskından sonra köyden çıkan Amerikalı askerler köyde tek canlı bırakmamaktadırlar.

Diğer tanıklardan Vietnam'da dövüşmüş 23 yaşında Peter Martinsen işkence aletlerini saymıştır. Yumruk, dinoma vasıtasiyle elektrik işkencesi, tırnakların içine bambu kamışı batırmaktır. Amerikalı bu ifadem Amerika'da başıma neler getirir bilmiyorum.» demek zorunluğunu duymuştur.

——oOo——

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇİN HALK CUMHURİYETİNİ ÜYELİĞE KABUL ETMİYOR

Çin'in üyeliği Genel Kurul'da tartışılmaktadır.

Birleşmiş Milletler Çin Halk Cumhuriyeti'ni kabule yanaşmamaktadır. Arnavutluk temsilcisi Halim Budo, bu davranışı «Amerika'nın bir saldırı hazırlığı» şeklinde yorumlayarak böylesi bir kararın bir utanç belgesi olacağını açıklamıştır.

——oOo——

YUNANİSTAN'DA ON BİN KİŞİ DAHA TUTUKLANDI

Yunan askerî cunta rejimi kurduğu faşizme karşı olan on bin Yunanlıyı daha tutuklamıştır.

Tutuklananlar demokratik güçleri kapsamaktadır. Yunanistan'ın Folegandos adası ulusal güçlerin hapis damı haline getirilmiştir.

AMERİKALI BAŞKAN JOHNSON'UN KIZI ESKİ SEVGİLİSİNİ DÜĞÜNE ÇAĞIRDI

Johnson'un kızı, eski sevgilisi sinema oyuncusu George Hamilton'u beyaz sarayda yapılan düğüne çağırmıştır.

Sinema oyuncusu genç adam, Johnson'un kızının bu davetini kabul etmemiştir.

——oOo——

Amerika'yı protesto

VİETNAM'A SAVAŞA GÖNDERİLEN AMERİKALI ASKER KENDİNİ YAKTI

Genç bir Amerikalı havacı asker, Johnson mezalimine alet olmak yerine kendini yakmıştır.

24 yaşındaki Amerikalı asker James Thorn tepeye çıkıp bir teneke benzini üzerine dökerek ateşlemiştir.

Amerikalı askerin çığlıkları tepenin eteklerinde bulunan köylülerce izlenmiştir.

——oOo——

FİLİPİNLER'DEKİ SEÇİMDE YÜZ YEDİ KİŞİ ÖLDÜ

Filipinler'deki seçim bir harp havası içinde sonuçlanmıştır. Amerika'nın desteklediği parti, Amerikan doları ve mermisiyle seçimi zorla kazanmıştır. Seçimi kazanan partilerin adayları katiller kiralamışlardır. Ölenler arasında on kadar sosyalist muhalif parti adayları da bulunmaktadır.

——oOo——

AMERİKA'DA ASKER KAÇAĞI ARTTI

Amerikalı askerler Vietnam savaşına katılmak yerine askerden kaçmayı seçmektedirler. Askerler Johnson'un, caniyane, insanlık dışı barbarlıklarının âleti olmak istemiyorlar. Vietnam'ın bağımsızlık isteyen fukara bir millet olduğunu gören Amerikalı askerler, ekonomilerinin ayakta durmasını bağımsızlık isteyen milletleri öldürmek olmadığını Japon televizyonuyla haber vermişlerdir.

dış olaylar

AMERİKAN UÇAKLARI KUZEY VİETNAM BAŞKENTİNİ BOMBALADI

Amerikan uçakları, sabahın erken saatlerinde Vietnam başkenti Hanoi üzerine ardı ardına akınlar yaparak sivil halkı bombalamıştır. Alçak uçuşlarla kadın ve çocuklar makineli tüfeklerle taranmıştır.

Çok sayıda kadın ve çocuk öldürüldüğü bildirilmektedir.

——oOo——

AMERİKA ÜSLERİNE 2 MİLYAR DOLAR HARCAYACAK

Amerikan Senatosu, azgelişmiş ülkelerdeki üslerine 2 milyar 142 milyon dolar harcamayı kabul etmiştir.

Johnson yönetiminin bu üslere harcama hedefi, üslerin bulunduğu ülkeleri atom sahası yapmaktır.

Bir nükleer savaş halinde, Amerikan üslerinin bulunduğu bu ülkeler atomla bombalanacak ilk ülkeler olacaktır.

——oOo——

GUEVARA'NIN HÂTIRATI OKUNUYOR

İhtilâlci Che Guevara, Bolivya birlikleri tarafından bir çete savaşında öldürülmüştür.

Che Güevara 45 yaşında olup Küba ihtilâlinde Fidel Kastro ile yan yana çarpışmış ve Küba'daki komprador burjuva sınıfını devirerek Küba'da işçi - köylü öncülüğünde bir halk yönetimi kurulmasında da büyük rolü olmuştur.

Che Guevara, Küba'da kurulan Halk Cephesinde Savunma Bakanlığı teklifini reddederek «Küba'da görevim bitmiştir. Görevi, başka bir sömürülen ülkede alacağım» demiştir.

Fransız yazarı Regis Debray'ın duruşmasında Guevara'nın hatıratı okunacağı Bolivya Askerî Mahkemesince açıklanmıştır.

SOVYETLER'İN AKDENİZ'DEKİ KUVVETLERİ YÜZDE BİN ARTTI

Son üç yıl zarfında Akdeniz'deki Sovyet deniz kuvvetleri yüzde bin artmış. Bu haberi veren Amerikalılar, Sovyet kuvvetlerinin bu artışı karşısında endişe ettiklerini gizlememektedirler. Nitekim NATO'nun Güney Avrupa'daki kuvvetleri başkomutanı bir beyanat vererek, «biz ön kapıyı beklerken Ruslar, Avrupa'ya arka kapıdan girmektedirler» demiştir.

——oOo——

AMERİKALI ZENCİLER 1 NİSANDA WASHİNGTON'A YÜRÜYECEKLER

Dr. Martin Luther King Jr. zencilere garantili gelir ve iş sağlanması için ülkenin «fakir ve terkedilmiş vatandaşları ile gelecek ilkbaharda Washington'a yürüyeceğini ve bu kimselere belli bir teminat verilip harekete geçilinceye kadar nümayişçilerin Washington'da oturacağını» söylemiştir...

Bu gösterinin bir günlük bir mesele olmayacağını, aylarca sürebileceğini ifade eden King, gösteriye binlerce kişinin katılacağını belirtmiştir. Hazırlanan plânlar gösteriye bir nisanda başlanmasını öngörmektedir. Bu gösteri, «içinde bulunulan iki savaş için de muharebe alanı olabilecektir» bu savaşlar barış için savaş ve herkese iş verilmesi için savaştır.

Vietnam'da barışın kurulması ile zenci meselelerinin yakın ilişkisi olduğuna inandığını söyleyen King, Vietnam savaşını protesto eden grupların da kendilerini desteklemelerinin istendiğini söylemiştir.

——oOo——

ÇATIŞTILAR

Amerika'nın çeşitli şehirlerinde birden başlayan «Celbi durdurma haftası» dolayısı ile New Hempshire'in Manchester şehrinde göstericiler polişle çatışmış, Wisconsin'in Madison şehrinde de gençler celp kâğıtlarını yakmışlardır. Başka şehirlerde de gösteriler düzenlenmiştir.

Vietnam'daki savaşa muhalif Amerikalılar birçok şehirde askerlik şubeleri önünde genellikle patırtısız gösteriler yapmışlardır.

Gösterileri, kadınların barış için grevi, demokratik cemiyet için öğrenci birliği ve mukavemet gibi teşkilâtlar hazırlamaktadır.

Çıkabilecek herhangi bir olaya karşı koymak için 1500 polise ek görev verilmiştir.

Defol be !..

Amerika'nın 6. Filosu İzmir'e Demir Attı

Amerika'nın 6 ncı filosu İzmir'de demir atmıştır. Filoda bulunan Amerikalı erler aylardır açık denizde seyrediyorlardı. Filo, Amerikalı askerlerin Türk kız ve kadınlariyle gönül eğlendirmeleri nedeniyle İzmir'de kalmak istemiştir.

Amerika'nın, Türk kız ve kadınlarını askerinin cinsel aleti yerine koymak istemesi İzmir'de tepki ile karşılanmıştır.

Olaylar sırasında belediye meclisi üyesi bir Adalet Partili üç arkadaşıyla birlikte gençlere «Bunlar komünist, bunları dinlemeyin» diye bağırmıştır. Bir gurup gencin Adalet Partilinin üzerine yürümesi üzerine olaylar büyümüştür. Bir süre tartaklanan Adalet Partili şahıs gençlerin elinden güçlükle kurtulmuş ve Kordon'daki bir lokantaya sığınarak bir süre dışarıya çıkamamıştır.

JOHNSON'UN ÖZEL TEMSİLCİSİNİN UÇAĞI PİSTE İNİŞ YAPAMADI

Johnson'un evrensel alanda işlediği cinayetler, Türkiye'ye aktarılmağa çalışılmaktadır. Ankara'dan Atina'ya, Atina'dan Ankara'ya mekik dokuyan Johnson'un özel temsilcisi Cyrus Vance, ilk gelişinde Türkiye'ye gençler tarafından sokulmamıştır. Cyrus Vance'nin uçağının ineceği piste yatan binlerce genç öğrenci polisler tarafından coplanmıştır.

AMERİKA VE NATO LÂNETLENDİ

Ege yüksek öğrenci gençliği, Yunanistan'ın denize döküldüğü yerde Kıbrıs olaylarını protesto etmişlerdir. Binlerce gencin katıldığı miting muhteşem olmuş, Amerika'nın ve NATO'nun Kıbrıs olaylarındaki tutumu lânetlenmiştir.

Yunan Cuntası askerlerinin Kıbrıs'taki mezalimi ve Amerika'nın ve NATO'nun bu mezalimden yana taraf tutması miting boyunca protesto edilip gençler «Amerika Yuh!. NATO Yuh!. Yunan Yuh!» diye bağırmışlardır.

Amerikan konsolosluğu miting sırasında polislerce korunmuştur.

Aydın işçi, köylü devrimyapacak
Amerika bize, amerika bize
Selâm duracak

Tanklariyle toplariyle gelseler dahi
Sosyalist olacak türk'ün ülkesi

İzmir'de öğrenciler Amerikalı erlerin karaya çıkmasını önlemek amacıyla sahil boyunda toplanıp filo mensuplarını yuhalamışlardır. Gençlerin bu hareketi kamu oyunca ulusal hareket olarak desteklenmiştir.

Ayrıca Ege yüksek öğrenim gençliği İzmir'de Cumhuriyet alanında «haysiyet ve namus» mitingi yapmışlardır. Haysiyet ve namus mitinginden sonra gençler yürüyüşe geçmişlerdir. Bu arada gençler tarafından Amerikalılara ait bir aracın camları kırılmış ve tütün kumpanyasındaki Amerikan bayrağı parçalanmıştır.

Olayların büyümesine Adalet Partili şahsın «komünisleri dinlemeyin» sözleri sebep olmuş ve gençler «kahrolsun Amerikan uşakları» diye tempo tutmaya başlamışlardır.

Miting boyunca gençlerin ellerinde taşıdıkları filâmalarda «özgürlüğümüzü Amerikan dolarına tercih etmiyelim, Johnson'un sığırı, kendi mer'anda otla, gideceksiniz sülükler emdiğiniz kan yeter» ibareleri bulunuyordu.

Polisler tarafından on kadar öğrenci yaralanmış, bir çoğu da yerlerde sürüklenmiştir. Ulusal hareketleri coplarla bastırmağa kalkan polislerin davranışları nefretle izlenmiştir.

AMERİKALI AİLELERİN TÜRKİYE'DEN NAKLİ İÇİN HAZIRLIK YAPILIYOR

Savaş vukuunda Amerikan aileleri Türkiye'den nakledilecektir. Türkiye'de Amerikalılara ait üsler var. Bu üsler Türkiye'nin kontrolu dışında. Amerika Türkiye'deki üslerinden kaldırdığı uçaklarla çıkartmalar yapmaktadır. Johnson, Amerika'nın çıkarları uğruna NATO'nun bataklığa saplanmasına razı. NATO adına Türkiye'deki üslerden kalkıp dolaşan uçaklarda atom bombası bulunduğu söylentileri dolaşıyor. Savaş halinde, Türkiye'nin nükleer savaş alanı olacağı hesaplanmakta. Johnson hükûmeti bu nedenle Türkiye'deki Amerikalı aileleri nakletmek için hazırlık yapmaktadır.

AMERİKAN ALTINCI FİLOSU İSTANBUL'DA DEMİR ATTI

İzmir'de karaya çıkamıyan Amerikan 6 ncı filosu bu kez İstanbul'da demir atmıştır. Filo mensubu Amerikalı askerler İstanbul'da kaldığı süre içinde yedi suç işlemişlerdir. Cinsel açlığını gidermek için bir genç kıza ve annesine elle sarkıntılık eden Amerikalı erler halk tarafından yuhalanmıştır.